

Bacheloropleiding
**Sociale Geografie
en Planologie**

Sociale Wetenschappen,
Universiteit van Amsterdam

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0439

© 2013 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam.....	5
Administratieve gegevens van de opleiding	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	5
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	5
Samenstelling van de commissie	5
Werkwijze van de commissie.....	6
Samenvattend oordeel van de commissie.....	9
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	12
Bijlagen.....	29
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	31
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	33
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	39
Bijlage 4: Overzicht van het programma	41
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleiding	43
Bijlage 6: Bezoekprogramma	45
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	49
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	51

Dit rapport is vastgesteld op 5 december 2013

Rapport over de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleiding

Bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie

Naam van de opleiding:	Sociale Geografie en Planologie
CROHO-nummer:	56838
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	Sociale Geografie Planologie
Locatie(s):	Amsterdam
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Het bezoek van de visitatiecommissie Sociale Geografie en Planologie aan de Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam vond plaats op 13 en 14 mei 2013.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Universiteit van Amsterdam
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleiding zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De beperkte opleidingsbeoordelingen van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie en masteropleidingen *Human Geography* en *Urban and Regional Planning* van de Universiteit van Amsterdam maken deel uit van de clusterbeoordeling Sociale Geografie en Planologie, waarvoor door de commissie tevens een bezoek bracht aan de opleidingen Sociale Geografie en Planologie van de Radboud Universiteit Nijmegen, de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Utrecht.

De commissie voor de clusterbeoordeling Sociale Geografie en Planologie bestaat uit totaal negen commissieleden:

- Prof. Dr. H.F.L. (Henk) Ottens (voorzitter), emeritus hoogleraar sociale geografie aan de Universiteit van Utrecht;
- Prof. Dr. H. H. (Herman) van der Wusten, emeritus hoogleraar politieke geografie aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. Dr. H.M.J. (Herman) Van den Bosch, hoogleraar managementwetenschappen aan de Open Universiteit;
- Prof. Dr. W.A.M. (Wil) Zonneveld, hoogleraar stedelijke en regionale ontwikkelingen aan de TUDelft;
- Prof. Dr. R. (Robert) Hassink, hoogleraar economische geografie aan de Christian-Albrechts-Universiteit in Kiel;
- Prof. Dr. A.J. (Ton) Dietz, hoogleraar ontwikkeling in Afrika en directeur van het Afrika-Studiecentrum in Leiden;
- M. (Madelon) Post, BSc, masterstudent urban and regional planning aan de Universiteit van Amsterdam;
- J. (Jikke) van 't Hof, BSc, masterstudent sociale geografie aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Voor ieder bezoek werd op basis van eventuele belangenconflicten, expertise en beschikbaarheid een (sub)commissie samengesteld. De commissie die de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie en masteropleidingen *Human Geography* en *Urban and Regional Planning* van de van de Universiteit van Amsterdam beoordeelde bestond uit:

- Prof. Dr. H.F.L. (Henk) Ottens (voorzitter);
- Prof. Dr. H. H. (Herman) van der Wusten;
- Prof. Dr. H.M.J. (Herman) Van den Bosch;
- Prof. Dr. W.A.M. (Wil) Zonneveld;
- Prof. Dr. R. (Robert) Hassink;
- J. (Jikke) van 't Hof, BSc.

De projectleider van de clustervisitatie was Chantal Gorissen, MSc (QANU). Zij trad ook op als secretaris van de commissie tijdens het visitatiebezoek.

Alle commissieleden en secretaris hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend, volgens de NVAO richtlijnen, om te verzekeren dat oordelen niet beïnvloed zijn door vooroordelen, persoonlijke voorkeuren of belangen, of door de belanghebbende universiteiten of opleidingen. Het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) hebben ingestemd met de samenstelling van de commissie voor de beoordeling van de genoemde opleidingen. De curricula vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Werkwijze van de commissie

Voorbereiding

Op 22 april 2013 hield de commissie haar formele startvergadering voor het gehele cluster. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd, werd de taakstelling en werkwijze van de commissie besproken en werd kennis genomen van het Domeinspecifieke Referentiekader Sociale Geografie en Planologie (zie Bijlage 2).

Bij ontvangst van de kritische reflecties van een universiteit werden deze door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de zelfstudies in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden. De commissieleden namen de zelfstudies door en formuleerden vragen die voorafgaand aan het bezoek aan de projectleider en de voorzitter werden toegestuurd. De voorzitter compileerde de vragen per gepland gesprek tijdens het visitatiebezoek.

Verder heeft ieder commissielid twee scripties per opleiding beoordeeld. Een representatieve steekproef van scripties werd op verzoek van de commissievoorzitter door de projectleider van QANU gekozen uit een lijst van scripties aangeleverd door de opleiding. Hierbij is er bewust gekozen voor scripties uit verschillende beoordelingscategorieën (voldoende; ruim voldoende; goed), verschillende afstudeerrichtingen en verschillende jaren. De voorzitter verdeelde de scripties onder de commissieleden. Bij de scripties voegde QANU een lijst met beoordelingsrichtlijnen om ervoor te zorgen dat de commissieleden de scripties op vergelijkbare wijze zouden beoordelen. Een overzicht van de selectie en de bestudeerde scripties is opgenomen in Bijlage 7. Scripties die door een commissielid als 'onvoldoende' werden beoordeeld werden door een tweede commissielid geëvalueerd.

Op basis van de kritische reflecties selecteerde de projectleider in overleg met de voorzitter voor iedere opleiding een representatieve set van studiemateriaal die door de opleidingen tijdens het bezoek ter inzage werden gelegd. Hierbij volgde de commissie de NVAO richtlijn voor het bestuderen en beoordelen van documentatie. Daarnaast werd er algemene documentatie opgevraagd, waaronder commissieverslagen, evaluatieresultaten en managementinformatie.

Bezoek

Voorafgaand aan ieder bezoek maakte de projectleider een conceptprogramma voor de (dag)indeling van het bezoek. Dit concept werd in samenspraak tussen de voorzitter, de projectleider en de coördinator van de betreffende universiteit aangepast aan de specifieke situatie van de opleidingen. Op verzoek van de commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. Het visitatiebezoek aan de Universiteit van Amsterdam vond plaats op 13 en 14 mei 2013.

De commissie begon ieder bezoek met een startvergadering. Tijdens deze startvergadering maakte de commissie op grond van inhoudelijke expertise afspraken over de taakverdeling. De commissie sprak tijdens deze vergadering onder andere over de gelezen scripties en de geformuleerde vragen en opmerkingen naar aanleiding van de kritische reflecties.

Tijdens de bezoeken is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, de opleidingsbesturen, studenten, docenten, opleidingscommissies, en examencommissies. Ook bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld. Twee studenten van de Universiteit van Amsterdam hebben gebruik gemaakt van het inloopsprek uur om met de commissie te spreken. De commissie heeft de informatie uit deze gesprekken, waar gepast, meegenomen in haar bevindingen en oordeel.

De commissie heeft een deel van de laatste dag van ieder bezoek gebruikt voor de voorbereiding van de mondelinge rapportage en een discussie over de beoordeling van de opleidingen. Aan het einde van de bezoeken heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste algemene bevindingen van de commissie gepresenteerd.

Rapportage

De secretaris heeft op basis van de bevindingen van de commissie conceptrapporten opgesteld. Deze rapporten zijn in eerste instantie voorgelegd aan de voorzitter van de commissie en daarna ook aan de andere commissieleden. Na vaststelling is het conceptrapport vervolgens naar de instelling gestuurd voor een controle op feitelijke onjuistheden. De opmerkingen van de opleiding zijn besproken met de commissie, waarna de secretarissen het definitieve rapport opmaakten.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. november 2011) heeft de commissie de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Uitgangspunt van de beoordeling is 'voldoende', waarbij de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gestelde criteria.

Samenvattend oordeel van de commissie

Dit verslag geeft de bevindingen en overwegingen weer van de beoordelingscommissie Sociale Geografie en Planologie over de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam. Het oordeel van de commissie is gebaseerd op gegevens uit de kritische reflectie, de evaluaties van een selectie bachelorthesissen, aanvullende documentatie en de gevoerde gesprekken tijdens het bezoek. De commissie vond zowel positieve aspecten als aspecten die verbeterd zouden kunnen worden. Rekening houdend met beide bevindingen, geconcludeerd de commissie dat de bacheloropleiding voldoet aan de door de NVAO vastgestelde criteria, die de voorwaarden voor accreditatie zijn.

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

De commissie heeft kennisgenomen van de doelstellingen en eindkwalificaties die in de kritische reflectie zijn geformuleerd voor de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie. De commissie vergeleek de beoogde eindkwalificaties opgesteld door het programma met het domeinspecifieke referentiekader en heeft haar profiel en oriëntatie onderzocht. Zij concludeert dat het kader een brede en adequate weerspiegeling van het domein biedt. De commissie stemt ermee in dat de domeinspecifieke kwalificaties, zoals beschreven in het referentiekader, geschikt zijn voor het gebied van Sociale Geografie en Planologie.

De opleiding heeft eindkwalificaties geformuleerd bij de verschillende Dublin-descriptoren (kennis en inzicht, toepassen van kennis en inzicht, oordeelsvermogen, communicatie en leervaardigheden). De commissie is van mening dat de eindkwalificaties adequaat bij elkaar aansluiten, helder en specifiek zijn omschreven en passend zijn voor een academische bacheloropleiding binnen het vakgebied van de Sociale Geografie en Planologie. Zij is tevreden met het gekozen profiel van de opleiding. Het profiel van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam kenmerkt zich door een combinatie van de vakgebieden Sociale Geografie en Planologie. Deze twee vakgebieden zijn dan ook beide een afstudeerrichting. De afstudeerrichting Sociale Geografie in Amsterdam onderscheidt zich van de andere opleidingen Sociale Geografie in Nederland door zich te focussen op stedelijke problematiek, (geo)politiek, economie, milieu, duurzaamheid en internationale ontwikkelingsvraagstukken. De afstudeerrichting Planologie onderscheidt zich door de combinatie van een analytische benadering en een constructieve benadering van de ruimtelijke werkelijkheid, gericht op de toekomst. De afstudeerrichting beschrijft dat zij het accent in de planologie zoekt in een institutionele benadering gecombineerd met een experimenteel pragmatisme. De commissie is van mening dat de doelstellingen en eindkwalificaties passend zijn voor een academische bacheloropleiding binnen het vakgebied van de Sociale Geografie en Planologie, onder andere door de wetenschappelijke oriëntatie van de opleiding.

De commissie waardeert de aandacht voor de wetenschappelijke oriëntatie in het programma. Zij concludeert dat het programma studenten op een wetenschappelijke manier voorbereidt op de beroepspraktijk. Toch wil de commissie de opleiding ook aanraden om in dat kader ook de niet-academische arbeidsmarktperspectieven voor de studenten inzichtelijker te maken, niet alleen vanwege de onduidelijkheid op dit gebied voor studenten, maar ook om de

bacheloropleiding duidelijker neer te zetten als complete en onafhankelijke opleiding en niet slechts als een voorbereiding op de masteropleiding.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

De commissie heeft onderzocht of de onderwijsleeromgeving zo is ingericht dat studenten de beoogde eindtermen kunnen behalen. Op basis van informatie uit de kritische reflectie, het bestudeerde materiaal en uit gesprekken tijdens het visitatiebezoek stelt de commissie vast dat het onderwijsprogramma een heldere opbouw heeft met een voldoende samenhang binnen het programma.

Het bachelorprogramma van de opleiding Sociale Geografie en Planologie (180 EC) bestaat uit twee afstudeerrichtingen, namelijk Sociale Geografie en Planologie. Het eerste jaar geeft een overzicht van beide vakgebieden, Sociale Geografie en Planologie. Na het eerste semester kiezen studenten voor één van de twee afstudeerrichtingen. In het tweede semester volgen zij nog drie gezamenlijke vakken, en daarnaast één vak (12 EC) binnen hun gekozen afstudeerrichting. In het tweede en derde jaar volgen studenten verdiepende en verbredende vakken binnen de gekozen afstudeerrichting. Deze twee jaren bestaan uit 54 EC verplichte vakken, 36 EC specialisatievakken voor inhoudelijke verdieping en 30 EC vrije keuzeruimte voor verdere specialisatie. Iedere specialisatie start met een verplicht basisspecialisatievak (12 EC), waarin de kennisbasis wordt gelegd. Daarna kiezen studenten binnen deze specialisatie 24 EC aan vervolgspecialisatievakken uit een vaststaande lijst van vakken die verschilt per afstudeerrichting en gekozen specialisatie. Naast deze specialisatie hebben studenten nog ruimte voor vrije keuzevakken. De commissie is van mening dat het programma goed is doordacht en de noodzakelijke onderdelen bevat om studenten een gedegen academische opleiding te bieden.

De commissie bevestigt ook dat de beoogde eindkwalificaties duidelijk zijn omschreven in het curriculum, zoals werd aangegeven in de kritische reflectie. Zij was ook onder de indruk van de systematische aanpak waarmee de opleiding de opbouw van het curriculum heeft aangepakt, en de serieuze betrokkenheid van de docenten bij het afstemmen van het ontwerp en de inhoud van de specifieke cursussen op de beoogde eindkwalificaties van de opleiding.

In de kritische reflectie beschreef de opleiding welke wijzigingen zijn aangebracht op basis van de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie. De huidige commissie bevestigt dat een groot aantal van de aanbevelingen naar tevredenheid is uitgevoerd. De commissie is positief over de kwaliteit van de verbeteringen en de aandacht waarmee het programma zijn kwaliteitszorgsysteem heeft georganiseerd. De commissie was ook blij om te zien hoe serieus het programma de kwaliteit van het onderwijs neemt. Uit de gesprekken en de kritische reflectie bleek dat lesbevoegdheid nu een belangrijk criterium is bij de selectie van nieuw academisch personeel en dat een BKO-certificaat en goede studentevaluaties een voorwaarde zijn voor een vaste aanstelling.

De kwaliteit van de inhoud van de cursussen die de commissie bestudeerde, was adequaat. De commissie vond een goede mix van werkvormen, een goede afwisseling van hoorcolleges, discussiecolleges, werkgroepen, individuele studie en groepswork. De commissie waardeert de aandacht voor wetenschappelijke en academische vaardigheden. De commissie herkende de koppeling tussen onderwijs en onderzoek in het curriculum, en uit de interviews met de docenten en studenten. De studenten waren op de hoogte van het onderzoek dat wordt gedaan door hun docenten.

Concluderend stelt de commissie vast dat het programma, de begeleiding en de opleidingsspecifieke voorzieningen de studenten in staat stellen het beoogde eindniveau te behalen.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt deze standaard als **voldoende**.

De commissie heeft op basis van het bestudeerde studiemateriaal en de bestudeerde documentatie vastgesteld dat het niveau van toetsen van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie adequaat is. De toetsvragen waren volgens de commissie van het juiste niveau, oplopend in moeilijkheidsgraad en passend bij de betreffende doelstellingen van de vakken. Er is een examencommissie ingesteld die verantwoordelijk is voor de toetskwaliteit van meerdere opleidingen. De commissie is tevreden over het functioneren van de examencommissie.

De commissie is verder van oordeel dat het beoogde eindniveau van de opleiding door de studenten wordt gerealiseerd in de bachelorscripties. De scripties die de commissie heeft bekeken, voldeden aan de eisen die aan een wetenschappelijk stuk op bachelorniveau gesteld mogen worden. Op basis van de beoordeelde scripties concludeert de commissie dat de opleiding haar studenten adequaat opleidt tot het beoogde niveau van een academische bachelor.

Bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	Voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	Voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	
Voldoende	

Algemeen eindoordeel	Voldoende
----------------------	-----------

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 5-12-2013

Henk Ottens

Chantal Gorissen

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Domeinspecifiek referentiekader

De deelnemende universiteiten aan de cluster evaluatie Sociale Geografie en Planologie (Universiteit van Amsterdam, de Radboud Universiteit Nijmegen, de Rijksuniversiteit Groningen en Universiteit Utrecht) hanteren een gemeenschappelijk domeinspecifiek referentiekader (zie Bijlage 2).

De commissie heeft het kader bestudeerd en vond het nogal breed en algemeen. Hoewel het vakgebied van de Sociale Geografie en Planologie inderdaad een breed domein is met een multidisciplinaire aard, is de commissie van mening dat het gunstig zou zijn als het domein duidelijker gespecificeerd zou worden. Een duidelijk omschreven domein, gepositioneerd in de internationale discussie over de aard van de disciplines, zou de deelnemende opleidingen kunnen uitdagen hun eigen oriëntatie duidelijker te positioneren in het domein. De commissie denkt dat dit ook ervoor zou zorgen dat de studenten zich meer bewust zouden zijn van het domein dat ze bestuderen en kan de legitimatie van het veld te ondersteunen. De commissie beschouwd het huidig gemeenschappelijke kader als een eerste stap die nog verdere vervolgstappen door de deelnemende faculteiten / afdelingen verdient. Het verder ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak van nationale en internationale benchmarking zou ook behulpzaam kunnen zijn bij het efficiënter positioneren van de opleidingen. Dit is vooral een probleem voor het Sociale Geografie deel van het kader en in mindere mate voor de Planologie deel .

De commissie raadt de betrokken instituten/opleidingen aan het gemeenschappelijk domeinspecifiek referentiekader verder uit te breiden en te specificeren, mogelijk in samenwerking met een paar andere instituten en/of opleidingen nu niet betrokken zijn geweest bij deze clusterbeoordeling. Het kader zou verder kunnen worden gespecificeerd en vervolgens dienen als een nog meer onderscheidende basis om gemeenschappelijkheden tussen de oriëntaties van de opleidingen op dit gebied, alsmede hun verschillen aan te geven. De commissie is echter wel van mening dat, hoewel algemeen, het beschreven domeinspecifieke kader passend is voor een bacheloropleiding op het gebied van Sociale Geografie en Planologie.

Profiel en oriëntatie

De opleiding beschrijft in de kritische reflectie dat het profiel van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam zich kenmerkt door een combinatie van de vakgebieden Sociale Geografie en Planologie. Deze twee vakgebieden zijn elk een afstudeerrichting die rust op een gemeenschappelijke basis. De afstudeerrichting Sociale Geografie richt zich op enerzijds de vervlechting van sociale, economische, politieke en culturele verschijnselen die gebieden op verschillende schaalniveaus (buurten, dorpen,

steden, streken, landen) een eigen karakter geven, en anderzijds op de structurerende werking van de ruimte voor menselijk gedrag. De afstudeerrichting Sociale Geografie in Amsterdam onderscheidt zich van de andere Sociale Geografie opleidingen in Nederland door zich met name te focussen op stedelijke problematiek (geo)politiek, economie, milieu, duurzaamheid en internationale ontwikkelingsvraagstukken.

De afstudeerrichting Planologie gaat in op de relatie tussen de menselijke samenleving en de (her) inrichting van de ruimte. Aan de Universiteit van Amsterdam wordt Planologie opgevat als een multidisciplinaire wetenschap. Kennis van fysiek-ruimtelijke probleemvelden wordt gecombineerd met kennis van de sociale en economische, de technische en de bestuurlijke omgeving om ruimtelijke plannen en maatregelen te formuleren. De afstudeerrichting Planologie onderscheidt zich door de combinatie van een analytische benadering en een constructivistische benadering van de ruimtelijke werkelijkheid, gericht op de toekomst. De opleiding beschrijft dat zij het accent binnen de planologie zoekt in een institutionele benadering gecombineerd met een experimenteel pragmatisme.

De opleiding beschrijft in de kritische reflectie dat het doel van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie is om mensen op te leiden, die in staat zijn een wetenschappelijke bijdrage te leveren aan de analyse en oplossing van ruimtelijke vraagstukken. De opleiding heeft een duidelijk empirische oriëntatie. Resultaten van onderzoek moeten vertaald kunnen worden in beleidsrelevante aanbevelingen. De opleiding gaat uit van het onderwijsideaal van een academicus, die flexibel en snel in staat is om zich met behulp van secundaire bronnen of veldwerk een oordeel te vormen over maatschappelijke verschijnselen op verschillende schaalniveaus. Studenten leren kritisch te reflecteren op hun wetenschappelijk handelen en zijn bij de afronding van hun opleiding in staat een bijdrage te geven aan het maatschappelijk debat. De opleiding leidt studenten hiermee op tot generalisten in het ruimtelijke veld, met één duidelijk specialisme.

De commissie is tevreden over het door de opleiding gekozen profiel. De commissie is van oordeel dat het beschreven profiel van de afstudeerrichting Planologie duidelijker is dan het profiel van de afstudeerrichting Sociale Geografie. Dit kwam ook naar voren in de gesprekken met studenten. Studenten binnen de afstudeerrichting Sociale Geografie bleken minder goed in staat te zijn het profiel van de afstudeerrichting te duiden. De commissie herkende in het curriculum wel een profiel, maar in de beschrijvingen kwam dit niet zo duidelijk naar voren. De commissie merkte op dat de opleiding de afgelopen jaren vrij veel veranderingen heeft ondergaan en is over het algemeen tevreden over hoe het programma is herzien. Er is volgens de commissie nu een periode van *fine tuning* geboden. Zo zou het profiel verder verduidelijkt kunnen worden, zodat het beter communiceerbaar is naar de studenten. Ook is mogelijk de benutting van de verbinding tussen Sociale Geografie en Planologie op een aantal punten te verbeteren, bijvoorbeeld onder het koepelthema leefomgeving.

Domeinspecifieke eisen en eindtermen

De beoogde eindtermen van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie zijn beschreven in de kritische reflectie en werden ontwikkeld/ontworpen volgens de Dublin Descriptoren (zie Bijlage 3). Hoofddoel van de opleiding is dat studenten bij het verwerven van kennis, vaardigheden en inzicht op het gebied van de sociale geografie en planologie vooral academische vaardigheden leren (schrijven, analyseren, argumenteren, beoordelen, presenteren en samenwerken). De opleiding gaat uit van het beroepsbeeld van een *reflective practitioner*. De commissie is van mening dat deze beoogde eindkwalificaties goed zijn beschreven en uitgelegd, en is het ermee eens dat deze passend zijn voor een bacheloropleiding op het gebied van Sociale Geografie en Planologie.

De opleiding beschrijft in de kritische zelfreflectie dat bijna alle studenten aangeven na de bachelor door te willen gaan met een masteropleiding. De commissie zag dit bevestigd in de gesprekken met de studenten. De opleiding heeft dan ook een duidelijk academische focus. De opleiding is zich ervan bewust dat er een spanning lijkt te zitten tussen de verwachtingen van de huidige studenten wat betreft de aansluiting op de arbeidsmarkt en de ervaringen van recent afgestudeerden. De studenten verwachten vooral meer praktische werkervaring (b.v. in de vorm van praktijkstages), terwijl de nadruk in de opleiding ligt op academische- en onderzoekvaardigheden. Volgens de opleiding lijken de gegevens over de afgestudeerden de filosofie van de opleiding te ondersteunen, vooral omdat afgestudeerden (na de master) relatief makkelijk een baan vinden. De opleiding erkent echter het probleem van de ontevredenheid over de voorbereiding op de beroepspraktijk en toekomstige loopbaan van de huidige studenten, zeker gegeven de huidige verslechterde arbeidsmarkt. De commissie heeft gezien dat de opleiding probeert om studenten op verschillende manieren tijdens de studie in aanraking te laten komen met de praktijk. De commissie heeft begrip voor de keuze van de opleiding om geen praktijkstage- mogelijkheid te bieden, aangezien de opleiding dit niet vindt passen bij de academische benadering van de opleiding. De commissie ondersteunt de manier waarop de opleiding tracht de praktijk bij de opleiding te betrekken, maar denkt toch dat een duidelijker en realistischer totaalbeeld van de beroepspraktijk van de Sociaal Geograaf en Planoloog bij de afgestudeerden wenselijk is.

Overwegingen

De commissie heeft kennisgenomen van de doelstellingen en eindkwalificaties die in de kritische reflectie zijn geformuleerd voor de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie. De commissie vergeleek de beoogde eindkwalificaties opgesteld door de opleiding met het domeinspecifieke referentiekader en heeft haar profiel en oriëntatie onderzocht. Zij concludeert dat het kader een brede en adequate weerspiegeling van het domein biedt. De commissie stemt ermee in dat de domeinspecifieke kwalificaties die in het referentiekader zijn beschreven, passend zijn voor het gebied van Sociale Geografie en Planologie.

De doelstellingen en eindkwalificaties zoals geformuleerd voor de bacheloropleiding zijn goed beschreven en toegelicht. De commissie stemt ermee in dat deze kwalificaties passend zijn voor een academische bacheloropleiding op het gebied van de Sociale Geografie en Planologie. Zij is tevreden met het gekozen wetenschappelijke profiel van de opleiding.

De commissie waardeert de aandacht voor wetenschappelijke oriëntatie in het programma. Zij concludeert dat de opleiding studenten voorbereidt op de beroepspraktijk op een wetenschappelijke manier. Toch wil de commissie de opleiding ook aanraden om de niet-academische arbeidsmarktperspectieven voor de studenten inzichtelijker te maken, niet alleen vanwege de onduidelijkheid op dit gebied bij studenten, maar ook om de bacheloropleiding duidelijker neer te zetten als complete en onafhankelijke opleiding en niet slechts een voorbereiding op de masteropleiding.

Conclusie

Bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie: de commissie beoordeelt Standaard 1 als ‘voldoende’.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Deze standaard beschrijft de opzet en de samenhang van het bachelor curriculum. De commissie heeft het didactisch concept bekeken en de mate waarin de beoogde eindkwalificaties zijn vertaald in het curriculum. De commissie bekeek ook hoeveel aandacht er besteed wordt aan wetenschappelijke training en de beroepspraktijk. Tenslotte bekeek de commissie de studielast, het personeel, de faciliteiten en de studiebegeleiding en opleidingsspecifieke interne kwaliteitszorg. Deze standaard bevat ook beschrijvingen van de maatregelen voor verbetering die de opleiding heeft geïmplementeerd na aanleiding van de vorige visitatie.

Opbouw en samenhang van het programma

Het curriculum (zie Bijlage 4) van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie (180 EC) bestaat uit een gemeenschappelijke basis en twee afstudeerrichtingen, namelijk Sociale Geografie en Planologie. Het academisch jaar bestaat uit twee semesters, die zijn opgedeeld in drie blokken, twee van 8 weken en één van 4 weken.

Het eerste jaar geeft een overzicht van beide vakgebieden, Sociale Geografie en Planologie. De eerste twee vakken geven een theoretische en empirische positionering van het vakgebied in de wereld. Na het eerste semester kiezen studenten voor één van de twee afstudeerrichtingen. In het tweede semester volgens de studenten nog drie gezamenlijke vakken en één vak (12 EC) binnen hun gekozen afstudeerrichting. In het tweede en derde jaar volgen studenten verdiepende en verbredende vakken binnen de gekozen afstudeerrichting. Deze twee jaren bestaan uit 54 EC verplichte vakken, 36 EC specialisatievakken voor inhoudelijke verdieping en 30 EC vrije keuzeruimte voor verdere specialisatie. Iedere specialisatie start met een verplicht basisspecialisatievak (12 EC), waarin de kennisbasis wordt gelegd. Daarna kiezen studenten binnen deze specialisatie 24 EC aan vervolgspecialisatievakken uit een vaststaande lijst van vakken die verschilt per afstudeerrichting en gekozen specialisatie. Naast deze specialisatie hebben studenten nog ruimte voor vrije keuzevakken.

Binnen de afstudeerrichting Sociale Geografie kunnen studenten kiezen voor de specialisatie Sociale Geografie of Internationale Ontwikkelingsstudies. Beide richtingen kennen twee basisspecialisatievakken waarmee de studenten de keuze krijgen voor een meer stedelijk of meer politiek/economisch geografische richting. De vervolgspecialisatievakken voor beide specialisaties zijn vooral thematisch, sterk internationaal georiënteerd, en gebonden aan onderzoek van de staf.

De afstudeerrichting Planologie kent één specialisatie en begint met het verplichte basisspecialisatievak Ruimtelijke Planning van Stad en Regio, waarin dieper ingegaan wordt op het onderzoek van de docenten, over strategische planning en gebiedsontwikkeling. Daarnaast volgen studenten nog één verplicht vervolgspecialisatievak Ruimte en Mobiliteit

(12 EC), dat dieper ingaat op vervoersplanologische onderzoek. De overige 12 EC mogen studenten zelf kiezen uit een lijst van vervolgspecialisatievakken.

In de 30 EC vrije keuzeruimte kunnen studenten kiezen voor verdere specialisatie of voor een specifiek door de opleiding aangeboden keuzevak, de onderzoeksstage (12 EC) en/of het individuele literatuurtentamen (6 EC). Ook kunnen studenten deze ruimte gebruiken voor een minor van een andere opleiding of een programma van een semester aan een buitenlandse universiteit. Deze laatste twee opties zijn mogelijk doordat de structuur van het programma in het tweede en derde jaar op deelaspecten flexibel is. Zo is er ruimte om zowel 6 EC vakken als delen van 12 EC vakken te volgen en kan de afsluitende scriptie in beide semesters van het laatste jaar worden geschreven.

De opleiding heeft de academische vaardigheden op verschillende manieren in het programma opgenomen. Zo is voor het oefenen van schrijfvaardigheid in 2010-2011 het eerstejaars 'schrijflint' opgezet. Dit is kleinschalig onderwijs waarbij studenten intensief in werkgroepen en ook individueel worden begeleid bij het maken van schrijfp opdrachten die zijn gekoppeld aan de toetsing van de vaste inhoudelijke vakken van de opleiding. De nadruk ligt daarbij op training in taal- en schrijfvaardigheid, werkverzorging, bronvermelding en literatuurverwijzingen. Ook leren de studenten zoeken naar academische bronnen in de (elektronische) bibliotheek. In het tweede semester van het eerste jaar maken studenten een individuele paper (bij Mondialisering en Stedelijke Ontwikkeling of Recht, Grondbeleid en Vastgoedontwikkeling).

De commissie is positief over de opbouw van de academische vaardigheden in het curriculum, in het bijzonder het schrijflint, waardoor door het hele eerste jaar gedurende ieder blok expliciet aandacht is voor academisch schrijven. Eerder werd dit gedaan in een aparte cursus, maar de commissie is het eens met de opleiding dat het wenselijker is om deze academische vaardigheid meer te verspreiden door het curriculum en zo ook meer te integreren in de andere cursussen.

De vorige visitatiecommissie had enkele kritische kanttekeningen bij de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden van studenten. De opleiding heeft besloten het methoden- en techniekenonderwijs in de studie te versterken: studenten in de afstudeerrichting Sociale Geografie krijgen nu 46 EC specifieke vakken methoden en technieken (was 39 EC), studenten uit de afstudeerrichting Planologie 34 EC sociaal wetenschappelijke methoden en technieken (was 27 EC) en 18 EC planvormende methoden en technieken (was 12 EC). De commissie is positief over deze opzet.

De commissie heeft de studenten gevraagd of zij de keuzestress aan het einde van het eerste jaar die volgens de opleiding aanwezig is ook daadwerkelijk ervaren. De studenten die de commissie gesproken heeft, beaamden dit. De stress heeft volgens de studenten te maken met onder andere welke masteropleiding zij hierna willen gaan volgen en wat dat betekent voor de vakken die zij in de bacheloropleiding moeten kiezen om toegelaten te worden tot die masteropleiding, vooral wanneer het niet een doorstroom- master betreft. Recentelijk (2011-2012) heeft de opleiding het aantal specialisatievakken verminderd. Dit is gebeurd door deels overlappende vakken samen te voegen. Hiermee werden volgens de opleiding zowel efficiencydoelstellingen gerealiseerd alsmede 'keuzestress' beperkt, die ontstond door de vele mogelijkheden die studenten hadden.

De commissie is van oordeel dat de opbouw en samenhang van de opleiding in orde zijn. De commissie is positief over de gemaakte onderverdeling in de richtingen Sociale Geografie en

Planologie en hoe deze is vormgegeven. De commissie is van mening dat in het eerste gezamenlijk jaar van de opleiding beide richtingen goed vertegenwoordigd zijn en een duidelijk beeld geven van de beide afstudeerrichtingen. De uitwerking van de beide afstudeerrichtingen in het tweede en derde jaar van de opleiding doet volgens de commissie recht aan beide vakgebieden. De commissie heeft tijdens het gesprek met de studenten gevraagd of zij een duidelijk profiel in hun opleiding herkenden. De studenten gaven allen aan een duidelijk verschil te ervaren tussen de twee afstudeerrichtingen.

De commissie zag een duidelijk verschil tussen de afstudeerrichting Sociale Geografie en de op afstudeerrichting Planologie op het gebied van keuzevrijheid bij specialisaties. Bij Planologie volgen alle studenten hetzelfde pad en is er weinig ruimte voor individuele specialisaties door de grote hoeveelheid aan verplichte vakken. Hoewel de commissie de afstudeerrichting Planologie prima vond opgezet, denkt zij dat het meerwaarde zou kunnen opleveren wanneer de studenten in deze richting ook wat meer keuzemogelijkheden zouden krijgen.

De commissie merkte op dat er veel geïnvesteerd is in de opleiding na de vorige visitatie. De commissie heeft bijvoorbeeld gezien welke veranderingen de opleiding doorgevoerd heeft op het gebied van het methodenonderwijs. De commissie heeft speciaal de methodencursussen extra bestudeerd en besproken, en is tot de conclusie gekomen dat zij erg tevreden is met de gemaakte aanpassingen en de extra beschikbaar gestelde tijd.

De commissie heeft tijdens het bezoek verschillende cursussen uit het curriculum bekeken, van beide afstudeerrichtingen, en is van mening dat deze cursussen van adequaat niveau waren. De bekeken cursussen zaten prima in elkaar wat betreft samenhang en de bekeken opdrachten leken relevant voor de thematiek van de betreffende cursus.

Volgens de kritische reflectie worden in verschillende vakken relaties gelegd met de praktijk: Ruimtelijk programmeren en Ontwerp is bijvoorbeeld georganiseerd in samenwerking met de gemeenten Amsterdam en Zaandam. Ook andere vakken zijn in samenwerking met externe partijen georganiseerd, waardoor de praktijk het onderwijs wordt ingebracht. De commissie vindt dit een prima initiatief.

Didactische uitgangspunten

De commissie onderzocht de didactische uitgangspunten die de opleiding hanteert in de bacheloropleiding. In de kritische reflectie beschrijft de opleiding gebruik te maken van het didactische model van de Universiteit van Amsterdam, namelijk onderzoeksintensief onderwijs. Dit model wordt gekenmerkt door een nauwe band tussen onderwijs en onderzoek. Zo worden de bachelorscriptie projecten nauw verbonden met de onderzoeksactiviteiten van de onderwijsstaf. In de kritische reflectie wordt niet verder ingegaan op het gebruikte didactisch concept.

De commissie herkende de koppeling tussen onderwijs en onderzoek in het curriculum, en ook in de gesprekken met de docenten en studenten. De studenten vertelden de commissie dat zij op de hoogte zijn van het onderzoek van hun docenten en dat zij vrij eenvoudig een bachelorscriptie onderwerp kunnen vinden dat hun eigen voorkeur heeft en toch aansluit bij de expertise van hun begeleider.

In het hele programma is sprake van een goede balans tussen verschillende onderwijsmethoden. De commissie heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat deze balans in de loop van de studie verandert. In de inleidende fase is er sprake van een

combinatie van hoor- en werkcolleges. De hoorcolleges geven ondersteuning bij de bestudering van de literatuur; de werkcolleges bij de verwerking daarvan en dienen voorts om opdrachten na te bespreken. In de verdiepende fase (tweede jaar) verschuift het wat meer naar zelfstudie waarover tijdens colloquia discussies tussen studenten plaatsvinden onder leiding van de staf. Deze lijn wordt in de gevorderde fase doorgetrokken. Deze fase staan vooral in het teken van het zelfstandig doen van onderzoek en de voorbereiding daarop.

De commissie kan zich goed vinden in het feit dat de vakken relatief omvangrijk zijn; dit bevordert de interne samenhang en zorgt ervoor dat studenten de aandacht niet over te veel onderwerpen hoeven te verdelen.

Waarborging van doelstellingen en eindtermen in het programma

De commissie onderzocht of en hoe de beoogde eindtermen van de bacheloropleiding zijn vertaald in het curriculum. Zij onderzocht de correspondentie tussen de beoogde eindtermen en de cursussen in het curriculum. De commissie heeft hier inzicht in verkregen door het bestuderen van de beschrijving van de leerdoelen en de inhoud van de cursussen. De commissie heeft van een aantal cursussen de opdrachten en literatuur bekeken. Ook de studiegidsen van verschillende cursussen en waren beschikbaar tijdens het bezoek. Daarnaast heeft de commissie gebruik gemaakt van Blackboard om een aantal cursussen te bestuderen.

De commissie concludeert dat de eindtermen duidelijk gedefinieerd zijn binnen het curriculum.

De kritische reflectie beschrijft welke studieonderdelen bijdragen aan het realiseren van de verschillende eindtermen. Daarnaast wordt aangegeven welke werkvormen gehanteerd worden, namelijk hoorcolleges, discussiecolleges, werkgroepen, practica, groepsopdrachten en individuele opdrachten. Volgens de commissie is er voldoende variatie in de werkvormen en zijn deze passend voor de vakken. Het cursusmateriaal dat door de commissie is bekeken, is eveneens van gepast niveau. Bijvoorbeeld de Dublin Descriptor 'oordeelsvorming' komt sterk naar voren in de discussiecolleges. Hierin wordt van studenten verwacht dat ze zelf standpunten kunnen innemen over de literatuur, met elkaar in discussie kunnen gaan en ook elkaars werk kritisch kunnen benaderen ('peer review').

In de kritische reflectie geeft de opleiding een overzicht met daarin de dwarsverbanden tussen de beoogde eindtermen en de cursussen binnen het curriculum. Tijdens het bezoek heeft de commissie gevraagd of deze tabel met dwarsverbanden achteraf is ingevuld of al aanwezig was toen het curriculum werd ontworpen. De commissie was blij om te horen dat de staf erg enthousiast was over de manier waarop zij bij het veranderen van het curriculum de beoogde eindtermen als uitgangspunt hadden gebruikt. De commissie was onder de indruk van de systematische aanpak die was gebruikt om het curriculum op te bouwen en betrokkenheid van de staf in het afstemmen van het ontwerp en de inhoud van specifieke cursussen op de beoogde eindtermen.

Wetenschappelijke vorming

In de kritische reflectie van de bacheloropleiding wordt beschreven dat de opleiding het wetenschappelijk onderzoek in de opleiding centraal stelt. Het doel van de opleiding is dat studenten worden opgeleid tot academisch gevormde deskundigen en dat er een basis wordt gelegd voor een onderzoekgericht vervolgtraject. De commissie heeft tijdens het bezoek vastgesteld dat er een duidelijke verbinding is tussen het onderzoek op het vakgebied en het onderwijs. Dat bleek uit het bestudeerde cursusmateriaal en werd bevestigd door de studenten. Binnen de cursussen wordt gebruik gemaakt van het onderzoek van de docenten. Studenten gaven aan op de hoogte te zijn van het onderzoek van hun docenten. De

commissie is van mening dat de wetenschappelijke vorming adequaat is georganiseerd. De commissie is vooral tevreden over de specifieke aandacht in het curriculum voor de academische vaardigheden, zoals academisch schrijven door middel van het ingevoerde schrijflint. Ook is zij tevreden over de al eerder beschreven wijzigingen in het methodenonderwijs.

In de scriptie laten de studenten zien dat ze de verworven kennis, inzichten en vaardigheden kunnen benutten voor een onderzoek op basis van een eenduidige onderzoeksvraag en een duidelijk afgebakende dataverzameling. Studenten dienen volgens de opleiding een valide conclusie te kunnen trekken uit eigen onderzoek en dat vast te leggen in een verslag dat voldoet aan de geldende academische normen. De voorbereiding van de scriptie vindt plaats in een scriptieproject met gemiddeld vijf studenten. De begeleiding bij het schrijven is meestal individueel. De commissie is positief over de manier waarop de opleiding het scriptieproject aanpakt.

Kenmerkend voor de opleiding Sociale Geografie en Planologie is ook het doen van veldwerk in en om de stad. In verschillende cursussen vinden er door de opleiding georganiseerde excursies plaats. Studenten interviewen dan bijvoorbeeld experts die betrokken zijn bij ruimtelijke kwesties (vooral gebruikt in de planologie om een actueel beleidsperspectief te krijgen) of ze doen kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar gebruikers en hun perceptie van ruimten (vooral gebruikt in de sociale geografie, bijvoorbeeld in het leeronderzoek). In de cursus Buitenlandonderzoek leren studenten vervolgens hoe zij deze vaardigheden toe kunnen passen bij het doen van onderzoek/veldwerk in het buitenland.

Studielast en studeerbaarheid

De kwantitatieve gegevens voor de instroom, de uitstroom en resultaten zijn opgenomen in Bijlage 5.

De bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie bestaat uit 180 EC, dat wil zeggen 60 EC per academisch jaar. Het is ontworpen om te resulteren in een werkdruk van 42 uur per week (28 uur per EC). Zoals de opleiding beschreef in de kritische reflectie, halen de meeste studenten deze werkuren niet. De commissie zag dit inderdaad ook terug in het gesprek met de studenten. Vrijwel alle studenten die de commissie gesproken heeft gaven aan tijd over te houden en gemiddeld niet meer dan dertig uur per week aan de studie te besteden. De commissie raadt de opleiding aan te bezien hoe het programma geïntensiveerd kan worden zodat het een voltijdse inzet vereist.

Het aantal contacturen in het eerste jaar is gemiddeld 12 uur per week. In het tweede en derde jaar is dit respectievelijk gemiddeld 10 en 8 uur per week. De nadruk gaat naar mate de student in de opleiding vordert steeds meer op zelfstudie liggen. Om de studievoortgang te bevorderen, heeft de opleiding voor iedere cursus een 'inspanningsverplichting' opgesteld, deeltolsten ingevoerd en hanteert zij een streng tentamenregime. Het uitgangspunt van het nieuwe beleid is 'inschrijven=meedoen=afmaken'. Voor ieder vak is er een 'inspanningsverplichting' gedefinieerd die studenten moeten halen om recht te hebben op toetsing en eventuele herkansingen. Studenten kunnen pas deelnemen aan het tweede jaar wanneer 42 EC van het eerste jaar is gehaald. De toegangseisen voor vervolgspecialisatievakken is 60 EC. Gevorderde bachelorvakken zoals het buitenlandonderzoek en de bachelorscriptie hebben nog strengere toegangseisen, zowel vakinhoudelijk als in termen van behaalde studiepunten. In de gesprekken met de studenten werd aangegeven dat studenten deze maatregelen soms wat streng vonden, maar er wel sneller door studeerden. Verder werd het

door de studenten erg gewaardeerd hoe benaderbaar de docenten, begeleiders en studieadviseurs zijn.

De commissie begrijpt dat het belangrijk is voor de opleiding dat studenten geen studievertraging oplopen, maar wil de opleiding ook waarschuwen niet te schools te worden. Bij academische vaardigheden op bachelor niveau hoort ook een zekere mate van zelfsturing. De studenten waar de commissie mee gesproken heeft, gaven gemengde meningen over dit punt, sommigen wilden meer eigen verantwoordelijkheid, terwijl anderen de strikte deadlines en begeleiding wel handig apprecieerden. De commissie heeft enige zorgen over de enigszins lage rendementen van de opleiding. Het nieuwe studievoortgang beleid laat al een aantal kleine positieve effecten zien, maar aangezien dit beleid pas in 2011-2012 van start is gegaan zal het pas over twee jaar blijken wat de volle effecten zijn op het gebied van afstuderen. De commissie adviseert de opleiding op dit gebied de vinger aan de pols te houden.

De commissie is positief over het actieve beleid dat de opleiding heeft gevoerd op de groep afstudeerders van het oude programma van de opleiding. De opleiding heeft via de studieadviseurs proactief studenten benaderd en heeft een overgangsregeling aangeboden aan die studenten die midden in hun opleiding het programma zagen veranderen. Volgens de kwantitatieve gegevens uit de kritische reflectie lijkt dit succesvol te zijn geweest.

Zowel in de kritische reflectie als in de gesprekken met docenten werd vermeld dat er scriptieprojecten georganiseerd worden voor de studenten die beginnen aan hun bachelorscriptie. Deze (verplichte) scriptieprojecten worden mede ingezet als maatregel om de studievoortgang te bevorderen. De scriptie wordt hierdoor als een normale cursus behandeld, er zijn gezamenlijke ondersteunende scriptiecolleges en vastgestelde deadlines. Verder blijft de scriptie een individueel traject. Studenten kiezen zelf aan welk scriptieproject zij willen deelnemen. De commissie is positief over deze aanpak.

De opleiding beschrijft in de kritische reflectie dat het huidige honoursprogramma teleurstellend weinig wordt gebruikt. Het honoursprogramma is toegankelijk voor studenten die het eerste jaar in één jaar hebben afgerond met een cijfergemiddelde van minimaal 7,5 en geen cijfers lager dan een 7 hebben behaald. Het honoursprogramma biedt de mogelijkheid om een extra, zelf samen te stellen, programma van 30 EC bovenop het reguliere bachelorprogramma te volgen bestaande uit vakken die binnen de UvA worden aangeboden. Vanaf september 2013 worden, in samenwerking tussen de verschillende opleidingen van het College Sociale Wetenschappen, specifieke talentvakken aangeboden die zowel een verdiepend als verbredend karakter krijgen. De commissie ondersteunt het initiatief om het honoursprogramma te veranderen. Het huidige programma blijkt in de praktijk niet aantrekkelijk voor studenten. De commissie vindt het een meerwaarde voor de opleiding om getalenteerde studenten goede extra ontwikkelingsmogelijkheden te bieden.

Onderwijsgevend personeel en staf-studentratio

Voor de uitvoering van de bacheloropleiding is volgens de kritische reflectie 12.1 fte beschikbaar. In het collegejaar 2011-2012 waren er elf hoogleraren, zes universitair hoofddocenten, vierentwintig universitair docenten, zestien promovendi en zestien personen overig personeel bij het onderwijsprogramma betrokken. Het beleid binnen het College Sociale Wetenschappen is dat tenminste 50% van het bacheloronderwijs wordt gegeven door hoogleraren en universitair (hoofd)docenten in vaste dienst met een gecombineerde onderzoek/onderwijsaanstelling. De commissie is van oordeel dat de staf van de opleiding in aantal en in kwaliteit voldoende toegerust is voor zijn taken. De opleiding heeft een staf-student ratio van 1:40. De commissie is het eens met de opleiding dat dit voldoende capaciteit

is om het bachelorprogramma te kunnen draaien. De studenten gaven tijdens het gesprek met de commissie aan dat ze tevreden zijn over het contact dat zij hebben met de docenten.

De hoorcolleges in het eerste jaar en de kernvakken in het tweede en derde jaar worden gedoceerd door de vaste staf. Een groot deel van de hoorcolleges in het eerste jaar wordt door hoogleraren gegeven. Het overige onderwijs wordt gegeven door bijzonder hoogleraren, gepromoveerde docenten in vaste of tijdelijke dienst, gepromoveerde tijdelijke onderzoekers, promovendi, praktijkdocenten en juniordocenten. Volgens de opleiding worden deze docenten strategisch ingezet: praktijkdocenten in vakken waarin de praktijk een belangrijke rol speelt, juniordocenten in werkcolleges in het eerste jaar en in het tutoraat, gepromoveerde docenten in de specialisatie- en methodische vakken en de bachelorscripties. Om de band met de praktijk te versterken, worden Geografen of Planologen uit de praktijk uitgenodigd om gastcolleges te geven. De commissie is te spreken over de wijze waarop de opleiding omgaat met deze verscheidenheid aan docenten. Vooral de inzet van juniordocenten is relatief nieuw. In de gesprekken met de studenten bleek dat zij de juniordocenten en de promovendidocenten erg waardeerden.

Vier keer per jaar wordt voor de hele afdeling een onderwijsbijeenkomst georganiseerd waarin onderwerpen zoals vernieuwing van het programma, nieuwe werkvormen, toepassing van ICT of nieuwe regelgeving aan de orde worden gesteld, soms onder leiding van een externe deskundige. De commissie hoorde hier in de gesprekken met de docenten veel positieve verhalen over. De commissie is blij met deze serieuze aanpak op het gebied van docentprofessionalisering.

De vorige commissie had kritiek op het feit dat de afdeling een BKO-certificaat (Basis Kwalificatie Onderwijs, Basiskwalificatie Onderwijs) voor de ervaren, vaste docenten niet verplicht stelde. In reactie op deze kritiek, introduceerde de afdeling een BKO-traject voor het vaste personeel in samenwerking met het Centrum voor Nascholing Amsterdam (CNA) in 2010-2011. Nu hebben alle vaste stafleden een BKO-certificaat, wat op dit moment ook wordt verlangd door het algemene UvA-beleid. De commissie bevestigt dat de opleiding actief heeft gereageerd op deze kritiek, en is blij om te zien dat zij serieuze actie heeft genomen.

De commissie was ook blij om te zien hoe serieus de opleiding omgaat met de kwaliteit van onderwijs geven. Uit de gesprekken tijdens het bezoek en de kritische reflectie heeft de commissie vernomen dat onderwijs bekwaamheid nu een belangrijk criterium is bij de selectie van nieuw academisch personeel. Als onderdeel van de selectieprocedure, geven kandidaten een college aan een groep studenten wiens evaluaties belangrijke input vormen in de selectieprocedure. Ook is de kwaliteit van doceren een belangrijk criterium voor bevordering. Een BKO-certificaat en goede student evaluaties zijn voorwaarden voor een vaste aanstelling.

Faciliteiten en Studiebegeleiding

Op basis van de ontvangen documentatie, de interviews met verschillende groepen en de rondleiding die onderdeel was van het programma van het bezoek in Amsterdam, heeft de commissie vastgesteld dat de faciliteiten adequaat zijn.

Zoals beschreven in de kritische reflectie en bevestigd in de gesprekken tijdens het bezoek, hebben de bachelorstudenten Sociale Geografie en Planologie het recht om alle UvA-faciliteiten te gebruiken. In het algemeen waren de studenten heel tevreden met de faciliteiten die door de instelling en de opleiding worden geboden.

Het programma vermeldt in de kritische reflectie dat werkprocessen en verantwoordelijkheden veranderden door de organisatorische veranderingen die ontstonden door de invoering van het College Sociale Wetenschappen, de Graduate School of Social Sciences en de nieuwe Studenten Informatie Systeem (SIS). Dit heeft een aantal problemen met de informatiestroom veroorzaakt op het gebied van inschrijving, vakregistratie en cijferadministratie. Volgens de opleiding is dit waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak van de negatieve reacties die studenten gaven over de tevredenheid over de studiebegeleiding (NSE 2010, 2011). Deze kwestie wordt momenteel behandeld op hogere niveaus binnen de organisatie. De commissie begrijpt dit en moedigt de universiteit aan om haar inspanningen voort te zetten.

Studenten kunnen voor individuele begeleiding ook terecht bij één van de twee studieadviseurs (één voor de afstudeerrichting Sociale Geografie, één voor de afstudeerrichting Planologie). Zij zijn verantwoordelijk voor de interne voorlichting en begeleiding van de zittende studenten. Alle eerstejaarsstudenten krijgen ook een mentor toegewezen; over het algemeen een junior docent die sterk betrokken is bij het eerstejaaronderwijs. Studenten hebben in het eerste jaar enkele bijeenkomsten met hun mentor, waaronder drie individuele mentorgesprekken. Aan het einde van beide semesters hebben de mentoren, de studieadviseurs en de eerstejaarscoördinator een bijeenkomst waar de voortgang van iedere student wordt besproken. Na afloop van het eerste studiejaar krijgen studenten een (niet bindend) studieadvies. Wanneer dat negatief is, wordt de student in een indringend gesprek met de studieadviseur aangeraden de studie te beëindigen. In het tweede semester van het tweede studiejaar worden alle studenten uitgenodigd bij de studieadviseur voor een gesprek over de studieplanning en de invulling van de keuzeruimte. De commissie is tevreden over de begeleiding die de opleiding aan de studenten biedt.

Opleidings specifieke voorzieningen en kwaliteitszorg

Zoals vermeld in de kritische reflectie, is het systeem van kwaliteitszorg van het College Sociale Wetenschappen ontwikkeld op basis van de kaders van de Universiteit van Amsterdam en faculteit (UvA Beleidsplan Kwaliteit, Kwaliteitshandboek FMG) en de wettelijke bepalingen. Alle cursussen worden geëvalueerd door middel van een schriftelijke evaluatie door studenten nadat een cursus is afgelopen. Verder houden de studentleden van de opleidingscommissie Sociale Geografie en Planologie regelmatig interactieve evaluaties (paneldiscussies) voor specifieke cursussen (nieuwe cursussen, veranderde cursussen, of voor cursussen waarin problemen werden ondervonden). Uit het gesprek met de opleidingscommissie, begreep de commissie dat het de bedoeling is om deze interactieve evaluaties twee keer per jaar te organiseren. De resultaten van de interactieve evaluaties worden besproken in de opleidingscommissie en ook meegedeeld aan de opleidingsdirecteur.

Tot 2011-2012 was er één opleidingscommissie voor de drie opleidingen in de afdeling Geografie, Planologie en Internationale Ontwikkelingsstudies (GPIO). Sinds 2012-2013 zijn er twee opleidingscommissies, een voor de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie en een voor de twee masteropleidingen. Drie docenten zijn lid van beide commissies, terwijl elke commissie drie verschillende studentleden heeft. Beide opleidingscommissies vergaderen op hetzelfde moment. De commissie is positief over de scheiding van de opleidingscommissies.

Tijdens het visitatiebezoek was de commissie blij te zien dat de opleidingscommissie goed leek te functioneren en heel actief is. Evaluatie formulieren worden door een meerderheid van de studenten ingevuld, hoewel de antwoorden soms minimalistisch zijn. De opleidingscommissie lijkt actief in het vinden van alternatieve manieren om de mening van

studenten te krijgen. De commissie is positief over het idee van de interactieve paneldiscussies om nieuwe cursussen te evalueren, de commissie ziet uit naar de resultaten en effecten van deze evaluaties. De commissie moedigt de opleidingscommissie aan om dit werk voort te zetten.

In de kritische reflectie is beschreven welke wijzigingen zijn aangebracht in de opleiding op basis van de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie. De huidige commissie bevestigt dat een groot aantal van de aanbevelingen naar tevredenheid zijn uitgevoerd. Een aantal voorbeelden hiervan zijn genoemd in dit verslag. De commissie is onder de indruk van de kwaliteit van de verbeteringen, en de ernst waarmee de opleiding haar kwaliteitszorgsysteem heeft georganiseerd.

Overwegingen

De commissie heeft onderzocht of de onderwijsleeromgeving zo is ingericht dat studenten de beoogde eindtermen kunnen behalen. Op basis van informatie uit de kritische reflectie, het bestudeerde materiaal en de gesprekken die tijdens het bezoek hebben plaatsgevonden stelt de commissie vast dat het onderwijsprogramma een heldere opbouw heeft met een voldoende samenhang binnen het programma. De commissie is van mening dat het programma goed is doordacht en de noodzakelijke onderdelen bevat om studenten een gedegen academische opleiding te bieden.

De commissie bevestigt dat de beoogde eindkwalificaties duidelijk zijn omschreven in het curriculum, zoals werd aangegeven in de kritische reflectie. Zij was ook onder de indruk van de systematische aanpak waarmee de opleiding de opbouw van het curriculum heeft aangepakt, de serieuze betrokkenheid van de docenten bij het afstemmen van het ontwerp en de inhoud van de specifieke cursussen op de beoogde eindkwalificaties van de opleiding.

In de kritische reflectie beschreef de opleiding welke wijzigingen zijn aangebracht op basis van de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie. De huidige commissie bevestigt dat een groot aantal van de aanbevelingen naar tevredenheid is uitgevoerd. De commissie is positief over de kwaliteit van de verbeteringen en de aandacht waarmee het programma zijn kwaliteitszorgsysteem heeft georganiseerd.

De opleidingscommissie leek goed te functioneren en is heel actief. De commissie heeft veel waardering voor de idee van interactieve paneldiscussies om de nieuwe cursussen te evalueren. Dit is een recente ontwikkeling, maar de commissie is benieuwd naar de resultaten en de effecten van deze evaluaties. De commissie was ook blij om te zien hoe serieus het programma de kwaliteit van het onderwijs neemt. Uit de gesprekken en de kritische reflectie bleek dat lesbevoegdheid nu een belangrijk criterium is bij de selectie van nieuw academisch personeel en dat een BKO-certificaat en goede studentevaluaties een voorwaarde zijn voor een vaste aanstelling.

De kwaliteit van de inhoud van de cursussen die de commissie bestudeerde, was adequaat. De commissie vond een goede mix van werkvormen, een goede afwisseling van hoorcolleges, discussiecolleges, werkgroepen, individuele studie en groepswork. De commissie waardeert de aandacht voor wetenschappelijke en academische vaardigheden. De commissie herkende de koppeling tussen onderwijs en onderzoek in het curriculum en uit de interviews met de docenten en studenten. De studenten waren op de hoogte van het onderzoek dat wordt gedaan door hun docenten.

Concluderend stelt de commissie vast dat het programma, de begeleiding en de opleidingsspecifieke voorzieningen de studenten in staat stellen het beoogde eindniveau te behalen.

Conclusie

Bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie: de commissie beoordeelt Standaard 2 als ‘voldoende’.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Toetsbeleid

De commissie heeft onderzocht of de opleiding een adequaat systeem van toetsing heeft. De commissie bekeek het toetsbeleid, de procedures rond toetsing, de toetsvormen en het functioneren van de examencommissie. De commissie bevestigt dat het systeem van toetsing adequaat functioneert .

Er is één examencommissie voor de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie en de masteropleidingen Human Geography en Urban and Regional Planning. Volgens de kritische reflectie, geeft de examencommissie gevraagd en ongevraagd advies aan de programmacoördinator en programmadirecteur, en houdt toezicht op kwaliteit van de opleiding. De belangrijkste agendapunten in het studiejaar 2011-2012 waren: de kwaliteit van de opleidingen, herbeoordeling van een steekproef van bachelorscripties, het afschaffen van de deeltijd opleiding en de handhaving van het gebruik van Ephorus voor geschreven opdrachten. Daarnaast is de examencommissie ook bezig geweest met onderwijs en examenregelingen, verzoeken van studenten, fraude en plagiaat monitoring, het toezicht op de kwaliteit van de beoordeling en verbetering van de scriptiebeoordeling.

Tijdens het visitatiebezoek sprak de commissie aan de examencommissie over haar rol in de uitvoering van het toetsbeleid en bewaken van de kwaliteit van toetsing. De commissie zag dat de examencommissie zeer betrokken was. De examencommissie heeft een aantal aanvullende maatregelen genomen om de kwaliteit van toetsing te waarborgen. Zo is er een assessment- trainingsdag waarbij een commissie (leden van de staf met een of twee externe deskundigen) de toetsing in een aantal cursussen evalueerden. De eerste assessment- trainingsdag werd georganiseerd in het voorjaar van 2013 en het plan is om dit een jaarlijks evenement te maken. De examencommissie introduceerde ook thesis beoordelingsformulieren, die al sinds de start van het bachelorprogramma in 2004 in gebruik zijn. De examencommissie voert ook periodieke controles en herbeoordelingen uit van scripties, met behulp van een 'blinde' steekproef van willekeurig geselecteerde scripties. De commissie concludeert dat de examencommissie correct functioneert. Verder was zij onder de indruk van de activiteiten die de examencommissie had georganiseerd voor de assessment- trainingsdag. Zij hoopt dat de examencommissie dit zo zal blijven doen in de toekomst, omdat de staf met wie de commissie gesproken heeft hier ook zeer positief over was.

Ander toetsbeleid dat de examencommissie nog wil invoeren bestaat uit een protocol voor collegiaal peer review voor cursussen die door één docent gegeven worden. In cursussen die door meerdere docenten worden gegeven is het al gebruikelijk dat het docententeam elkaar monitort en gebruik maakt van een vorm van collegiale 'peer- review'. Tentamens worden vervolgens ontwikkeld en beoordeeld in onderling overleg .

De Universiteit van Amsterdam heeft een nieuw handboek voor examencommissies (Handreiking Examencommissies VOOR) voorbereid, om te helpen bij het opzetten van de

examencommissie en het organiseren van haar activiteiten. Uren worden toegekend aan leden van de examencommissie, zodat zij hun taken naar behoren kunnen uitvoeren. Ze worden ook ondersteund door de benoeming van een ambtelijk secretaris, en krijgen een training op het gebied van toetsing en evaluatie. De commissie is van mening dat de examencommissie haar taken zeer goed uitvoert. De commissie is positief over de scheiding van de studieadviseurs van de examencommissie, aangezien dit belangenconflicten kan voorkomen.

Bachelor thesis

In het scriptieproject werken studenten van beide afstudeerrichtingen individueel aan hun scriptie over door de opleiding vastgestelde onderzoeksvelden die samenhangen met de expertise van de betreffende begeleiders. Studenten kiezen daarbinnen zelf een thema uit de door de opleiding voorgestelde thema's en bij ieder thema hoort een begeleider. Rond de vastgestelde thema's worden scriptiegroepen gevormd, bestaande uit gemiddeld vijf studenten per begeleider. In de eerste gezamenlijke bijeenkomsten van deze scriptiegroepen wordt het thema verkend en wordt er gewerkt aan een individueel onderzoeksvoorstel. Na zes weken leveren de studenten een individueel onderzoeksvoorstel in. Pas wanneer het onderzoeksvoorstel wordt goedgekeurd, kan een student verdergaan met de dataverzamelingsfase. Wanneer het onderzoeksvoorstel (ook na herkansing) niet is goedgekeurd, mag de student niet deelnemen aan het verdere scriptieproject en moet er in een volgend semester opnieuw worden begonnen. Na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel, in het tweede deel van het scriptieproject, gaat de groepsbegeleiding over op individuele begeleiding. Studenten hebben hier ook de mogelijkheid om voor hun scriptie veldwerk in het buitenland te doen. Dit is bij sommige projecten zelfs verplicht. Aan het einde van het project presenteren de studenten hun voorlopige resultaten aan elkaar en de docenten. Op basis van feedback maken ze hun individuele scriptie af en in een eindgesprek (45 minuten) met de beoordelaar verdedigen zij deze. Alle scripties worden beoordeeld door twee docenten, waarvan ten minste één een examinerator van de opleiding is.

De commissie is positief over de inspanningen van de opleiding om studenten te begeleiden bij het scriptie traject en vertrouwt erop dat deze maatregelen zullen resulteren in minder studievertraging. De commissie begrijpt dat het belangrijk is voor de opleiding om studievertraging te voorkomen, maar wil de opleiding waarschuwen niet te strik te worden. De studenten met wie de commissie heeft gesproken hadden verschillende meningen over dit punt, sommigen wilden meer eigen verantwoordelijkheid en vonden een dergelijk gestructureerd en begeleid programma vreemd in een academische opleiding, terwijl anderen de begeleiding en strikte deadlines wel fijn vonden. Zij waren het er echter wel allemaal over eens, dat zij hierdoor sneller studeerden.

De commissie vindt het verder positief dat de opleiding standaard beoordelingsformulieren gebruikt bij het beoordelen van de scripties. Deze formulieren laten, zoals de opleiding beschreef, inderdaad een verschil in criteria zien tussen het bachelorcriteria en de criteria gebruikt op het masterniveau.

Gerealiseerd eindniveau

De commissie heeft steekproefsgewijs twaalf bachelorscripties gelezen om te beoordelen of het eindniveau gerealiseerd wordt. De commissie heeft scripties bekeken uit verschillende beoordelings-categorieën (voldoende; ruim voldoende; goed) van beide afstudeerrichtingen. De oordelen van de commissie kwamen overeen met die van de opleiding. Volgens de commissie blijkt uit de scripties dat de studenten in staat zijn om op bachelorniveau een onderzoeksvraag te formuleren en te onderbouwen met gegevens uit de literatuur. Op grond daarvan konden studenten een onderzoek uitvoeren en daarover op controleerbare wijze en

volgens academische normen rapporteren. De commissie stelt vast dat studenten het beoogde eindniveau daadwerkelijk behalen.

De commissie stelde vast dat er een grote diversiteit aan scriptieonderwerpen is. Verder merkte zij op dat een aantal van de met een hoog cijfer beoordeelde scripties bijna van masterniveau waren. Bij de overige scripties merkte de commissie echter op dat de studenten vaak kozen voor meer simpele kwalitatieve methoden. Er is een duidelijk stijgende lijn waarneembaar ten opzichte van de vorige visitatie, maar ook is er nog ruimte voor verdere verbetering. Veel goede vernieuwingen zijn pas recent doorgevoerd en moeten zich nog bewijzen. De commissie hoopt dat in de toekomst er een grotere verscheidenheid aan methoden en meer complexe methoden gebruikt gaat worden en de academische argumentatie wat meer diepgang kan krijgen.

Overwegingen

De commissie heeft op basis van het bestudeerde studiemateriaal en documentatie vastgesteld dat het niveau van toetsen van de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie adequaat is. De toetsvragen waren volgens de commissie van het juiste niveau, oplopend in moeilijkheidsgraad en passend bij de betreffende doelstellingen van de vakken. Er is een examencommissie ingesteld die verantwoordelijk is voor de toetskwaliteit van meerdere opleidingen. De commissie is tevreden over het functioneren van de examencommissie.

De commissie is verder van oordeel dat het beoogde eindniveau van de opleiding door de studenten wordt gerealiseerd in de bachelorscripties. De scripties die de commissie heeft bekeken, voldeden aan de eisen die aan een wetenschappelijk stuk op bachelorniveau gesteld mogen worden. Op basis van de beoordeelde scripties concludeert de commissie dat de opleiding haar studenten adequaat opleidt tot het beoogde niveau van een academische bachelor.

Conclusie

Bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie: de commissie beoordeelt Standaard 3 als ‘voldoende’.

Algemeen eindoordeel

De commissie komt op basis van het bestudeerde materiaal en de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek tot het oordeel dat de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie op de drie standaarden aan de eisen voldoet. De doelstellingen van de opleiding, zoals geformuleerd in de beoogde eindtermen, zijn van het vereiste niveau en passend voor dit wetenschapsgebied. De opzet en organisatie van het onderwijsprogramma zijn doordacht en de bijbehorende begeleiding en voorzieningen stellen de studenten in staat de beoogde leerdoelen te realiseren. Aan de hand van de toetsen en scripties stelt de commissie vast dat er een academisch niveau wordt behaald en dat de opleiding de studenten adequaat voorbereidt op hun verdere carrière.

Conclusie

De commissie beoordeelt de bacheloropleiding *Sociale Geografie en Planologie* als ‘voldoende’.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

Prof. dr. Henk Ottens is gepensioneerd hoogleraar Sociale Geografie van de Universiteit Utrecht. Zijn vakgebieden zijn: stedelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening en geo-informatie. Hij was decaan van de faculteit Ruimtelijke wetenschappen en directeur van de landelijke onderzoeksschool NETHUR. Thans is hij voorzitter van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap. Hij was en is actief in talrijke Nederlandse en buitenlandse bestuursfuncties, waaronder diverse onderwijsvisitaties in Nederland en Vlaanderen.

Prof. dr. Herman van der Wusten was hoogleraar politieke geografie aan de Universiteit van Amsterdam (1984-2001) en de eerste full time decaan van de Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de UvA (1997-2001). Hij is als emeritus nog actief als onderzoeker en auteur op twee thema's: de vorming en vormgeving van politieke centra en de EU als nieuw soort politieke eenheid. Hij nam eerder deel aan diverse visitaties in Nederland, Vlaanderen en Oostenrijk.

Prof. dr. Herman van den Bosch is hoogleraar managementwetenschappen, in het bijzonder managementeducatie. Ontwikkelt en verzorgt onderwijs op het gebied van innovatiemanagement en academische vaardigheden. Onderzoekt de rol van instellingen voor hoger onderwijs in regionale ontwikkeling en innovatie. Is betrokken geweest bij een reeks (internationale) onderwijsvisitaties en accreditaties van nieuwe opleidingen op het gebied van bedrijfskunde, economie en liberal arts & science. Verzorgt in binnen- en buitenland trainingen en opleidingen op het gebied van afstandsonderwijs, opleidingsmanagement en kwaliteitszorg. Was van oktober 2001 - september 2011 decaan van de Faculteit Managementwetenschappen van de Open Universiteit. In deze functie was hij verantwoordelijk voor de invoering van de bachelor- en masterstructuur, activerend (afstandsonderwijs) en de ontwikkeling van een opleidingsaanbod voor professionals. Publiceerde op het gebied van onderwijsorganisatie, innovatie van het wetenschappelijk onderwijs en de rol van ICT, de rol van kennisinstellingen bij (regionale) innovatie en in de Nijmeegse periode op het gebied van het geografie-onderwijs, kwaliteitszorg en onderwijsmanagement.

Prof. dr. Wim Zonneveld is hoogleraar Stedelijke en Regionale Ontwikkeling bij Onderzoeksinstituut OTB en de Faculteit Bouwkunde, beide onderdeel van de Technische Universiteit Delft. Hij geeft onderwijs binnen de TU Faculteiten Techniek, Bestuur en Management en Bouwkunde van de TU Delft. Zijn onderzoek is met name gericht op de voorwaarden voor strategische ruimtelijke planning en de relatie tussen strategische planvorming en operationele besluitvorming, mede in het licht van de invloed van Europese milieuriichtlijnen. Bij OTB is professor Zonneveld leider van het onderzoeksprogramma Stedelijke en Regionale Ontwikkeling, dat ca. 12 fte omvat. Hij is redacteur geweest van diverse vaktijdschriften, is Editor in Chief van het open access European Journal of Spatial Development en publiceert continu in wetenschappelijke en professionele tijdschriften en boeken. Hij is voor middellange periodes gastonderzoeker geweest bij zowel de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid als het (voormalige) Ruimtelijk Planbureau. Hij is in de periode 2010-2011 lid geweest van een visitatiecommissie die de kwaliteit van het onderwijs heeft beoordeeld aan de drie academiserende opleidingen voor Stedenbouw en Ruimtelijke Planning in Vlaanderen.

Prof. dr. Robert Hassink Robert Hassink is Professor of Economic Geography at the University of Kiel in Germany and Visiting Professor in the School of Geography, Politics & Sociology at Newcastle University, UK. After receiving his PhD in 1992 from the University

of Utrecht, the Netherlands, he has worked as a research fellow, consultant, assistant and temporary professor at several research institutes and universities in the Netherlands, Germany, Oslo and South Korea. Over the years he has carried out various research projects on regional innovation policies, industrial restructuring and regional economic development in Western Europe and East Asia, particularly South Korea, which have been sponsored by, among others, the European Science Foundation, the German Research Foundation, the Research Council of Norway, several Directorate-Generals of the European Commission, the World Bank and the OECD. Currently he is project leader of the research project 10-ECRP-007 Cluster life cycles – the role of actors, networks and institutions in emerging, growing, declining and renewing clusters, sponsored by the European Science Foundation and the German Research Foundation. He has published widely in English, Dutch, German, French and Korean and is author and co-author of nine books and official research reports, 16 chapters in edited volumes, 37 articles in journals included in the Social Sciences Citation Index (SSCI) and 14 articles in other journals. From 2006 until 2011 he was editor of the Critical Surveys Section of the journal *Regional Studies*.

Jikke van 't Hof BSc is student aan de masteropleiding Human Geography aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hiervoor voltooide zij de bacheloropleiding Sociale Geografie en Planologie (specialisatie Sociale Geografie) aan dezelfde Universiteit. Ze deed commissie- en bestuurservaring op bij studievereniging Mundus, en was in het collegejaar 2011 – 2012 voorzitter van de studentengeleding van de opleidingscommissie Geografie, Planologie en Milieu aan de RUN.

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

Domeinspecifiek referentiekader ten behoeve van de heraccreditatie van de bacheloropleidingen binnen het domein Sociale Geografie en Planologie (inclusief Demografie, Vastgoedkunde en Milieu)

Vastgesteld door het Disciplineoverleg Sociale Geografie en Planologie van de Vereniging van Universiteiten VSNU op 16 mei 2012 te Utrecht

Inleiding

De accreditatie van de bacheloropleidingen Sociale Geografie en Planologie en de daarop aansluitende masteropleidingen aan de Nederlandse universiteiten loopt tot eind 2014. Ten behoeve van de heraccreditatie zullen de opleidingen in 2013 worden geïnspecteerd. Het Disciplineoverleg Sociale Geografie en Planologie binnen de VSNU heeft in 2011 het initiatief genomen om een gemeenschappelijk referentiekader voor de heraccreditatie te ontwikkelen. De heraccreditatie betreft alle bachelor- en masteropleidingen binnen het domein, te weten de bacheloropleidingen Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam, Rijksuniversiteit Groningen en Universiteit Utrecht, Technische Planologie van de Rijksuniversiteit Groningen en Geografie, Planologie en Milieu van de Radboud Universiteit Nijmegen en de masteropleidingen Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit van Amsterdam, Culturele Geografie, Economische Geografie, Vastgoedkunde, Sociale Planologie, Environmental and Infrastructure Planning en Population Studies van de Rijksuniversiteit Groningen, Human Geography, 'Planet Europe' en Planologie van de Radboud Universiteit Nijmegen en Sociale Geografie, International Development Studies en Planologie van de Universiteit Utrecht en de interuniversitaire masteropleiding Geographical Information Management and Applications (GIMA) van de Universiteit Utrecht, Technische Universiteit Delft, Universiteit Twente en Wageningen UR. De Dublin descriptorvormen het uitgangspunt voor het referentiekader. In de Dublin descriptorvormen worden bacheloropleidingen aangeduid als *first cycle*, masteropleidingen als *second cycle*. Het referentiekader bouwt enerzijds voort op Nederlandse voorbeelden, te weten: Het referentiekader van de visitatie Sociale Geografie, Planologie en Demografie 2007¹, het Domeinspecifiek Referentiekader Sociologie 2011, het Referentiekader CA/OS 2011 voor de opleidingen Culturele Antropologie en Niet-Westerse Sociologie en het Domeinspecifiek referentiekader voor de opleidingen Algemene Sociale Wetenschappen 2011. Anderzijds is gebruik gemaakt van referentiekaders voor Sociale Geografie uit het buitenland, te weten Vlaanderen², Verenigd Koninkrijk³ en Australië⁴ en van de Association of European Schools of Planning AESOP⁵.

Een domeinspecifiek referentiekader formuleert in algemene zin de domeinspecifieke eisen waaraan de opleidingen moeten voldoen. Deze eisen hebben betrekking op twee vragen:

1. Wat mag van een afgestudeerde worden verwacht?
2. Wat mag van een opleiding worden verwacht?

¹ Onderwijsvisitatie Sociale Geografie, Planologie en Demografie. Utrecht: QANU, 2008, pp. 17-20

² De Onderwijsvisitatie Geografie Vlaanderen. Den Haag: NVAO, 2009, pp. 18-28

³ Geography 2007. Gloucester: The Quality Assurance Agency for Higher Education, 2007

⁴ Geography Learning and Teaching Academic Standards Statement. Canberra: Australian Learning & Teaching Council, 2010

⁵ Eindtermen voor planologieopleidingen, geformuleerd door de Werkgroep Onderwijs van de Association of European Schools of Planning (AESOP), In: Onderwijsvisitatie Sociale Geografie, Planologie en Demografie. Utrecht: QANU, 2008, p.21

Het domein Sociale Geografie en Planologie in Nederland

Het domein Sociale Geografie en Planologie is een breed domein met een duidelijke kern, maar ook met een eigen profilering van de verschillende opleidingen. Het domeinspecifieke referentiekader legt de nadruk op de gemeenschappelijke criteria die voor alle opleidingen gelden, maar biedt nadrukkelijk ruimte voor profilering van de afzonderlijke opleidingen. De afzonderlijke opleidingen zullen in hun zelfstudies aangeven op welke wijze zij zich profileren ten opzichte van het gemeenschappelijke kader.

In het domein Sociale Geografie en Planologie staat de complexe relatie tussen mens en omgeving centraal. Het kunnen denken in tijdruimteperspectief en ruimtelijke schaalniveaus (lokaal, regionaal, nationaal, mondiaal) en de relaties tussen die niveaus is daarbij essentieel. Een afgestudeerde binnen dit domein heeft oog voor ontwikkelingen binnen en verschillen tussen economische, sociale en politieke systemen, culturen en landschappen en de relaties daartussen, wereldwijd. Een internationale oriëntatie is daarbij onontbeerlijk. Centrale begrippen in het domein zijn ruimte ('space'), plaats ('place'), regio, locatie, schaal, netwerken, verbindingen ('linkages'), ruimtelijk gedrag, 'place attachment', ruimtelijke kwaliteit, ruimtelijke inrichting en ruimtelijke interventies. Het domein heeft zich in de afgelopen decennia ontwikkeld in een richting waarin vraagstukken van sociaal-ruimtelijke ongelijkheid, verdelingsvraagstukken, rechtvaardigheid ('social and spatial/environmental justice'), duurzaamheid, governance, (sociale en ruimtelijke) diversiteit en identiteit centraal zijn komen te staan. Niet alleen analyse van deze vraagstukken maar ook ontwerp en interventies die gericht zijn op het oplossen van sociaal-ruimtelijke vraagstukken staan centraal. Het domein Sociale Geografie en Planologie heeft zich ontwikkeld in een richting die nauw aansluit bij andere sociale wetenschappen. Omgekeerd heeft binnen andere sociaal-wetenschappelijke disciplines een 'spatial turn' plaatsgevonden. Het domein Sociale Geografie en Planologie wordt gekenmerkt door een integratief en multidisciplinair karakter binnen het veld van de sociale wetenschappen waarin de tijd-ruimte dimensie centraal staat. De mate van interdisciplinariteit en de accenten daarin variëren tussen de universiteiten. Afgestudeerden in het domein beschikken enerzijds over kennis en vaardigheden die kenmerkend zijn voor het domein als geheel, maar hun kennis en vaardigheden weerspiegelen tevens de accenten en zwaartepunten die lokaal in onderzoek en onderwijs worden aangebracht. De opleidingen zullen in hun zelfstudies deze lokale accenten expliciteren.

'Experiential learning' speelt een belangrijke rol in de wijze waarop sociaal geografen en planologen worden geschoold in hun discipline. Veldwerk met dataverzameling op locatie is een belangrijk instrument om inzicht te verwerven in het tijd- en plaatsgebonden karakter van sociale, demografische, culturele, politieke en economische verschijnselen en ontwikkelingen. Door middel van het zelf ervaren van diversiteit in een andere dan de eigen vertrouwde context leren studenten oog te krijgen voor ruimtelijke verscheidenheid binnen en tussen landen.

Afgestudeerden in het domein Sociale Geografie en Planologie beschikken over de kennis van de algemene sociaalwetenschappelijke methoden en technieken en het vermogen deze adequaat toe te passen. Daarnaast worden zij geschoold in de domeinspecifieke onderzoeksmethoden en technieken, zoals GIS.

De opleidingen bereiden voor op een diverse beroepspraktijk. Afgestudeerden in het domein Sociale Geografie en Planologie zijn werkzaam in een uiteenlopende reeks beroepen en sectoren. Kenmerkende beroepen zijn onderzoeker, docent, consultant, beleidsmedewerker en projectmanager. Kenmerkend voor die beroepen is veelal dat integrale benaderingen van

vraagstukken en een duidelijke relatie met ruimtelijke en regionale invalshoeken een belangrijke rol spelen, zeker in de eerste fasen van de loopbaan. Studenten met specialistische masteropleidingen komen doorgaans in direct met de specialisatie samenhangende beroepen terecht, zoals ruimtelijke ordening, stedelijk beleid, bouwen en wonen, regionaal beleid, verkeer en vervoer of milieubeleid. De zelfstudies van de afzonderlijke opleidingen zullen specifiek ingaan op de beroepen en sectoren waarin de afgestudeerden werkzaam zijn.

Dublin descriptor **Kennis en inzicht**

heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is

- heeft basiskennis over de aard, de geschiedenis en de voornaamste theoretische en methodologische grondslagen van het domein Sociale Geografie en Planologie en de verschillende (sub)disciplines en de inbedding van die disciplines binnen de sociale wetenschappen;
- beschikt over kennis van methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek;
- beschikt over basiskennis van kwantitatieve en kwalitatieve ruimtelijke dataverzamelingen en analysetechnieken, waaronder GIS;
- beschikt over basiskennis van en inzicht in de belangrijkste maatschappelijke instituties en problemen van de samenleving voor zover passend binnen het domein van de Sociale Geografie en Planologie;
- beschikt op algemeen niveau over wetenschappelijke kennis, inzicht en (onderzoeks)vaardigheden die haar/hem in staat stellen om beroepen passend bij het domein Sociale Geografie en Planologie uit te oefenen dan wel deel te nemen aan een verwante masteropleiding.

Dublin descriptor **Toepassen van kennis en inzicht**

Is in staat zijn/haar kennis en inzicht op een dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied

- is in staat een zelfstandige bijdrage te leveren aan het definiëren, analyseren en oplossen van vragen en problemen door middel van wetenschappelijk onderzoek binnen het domein Sociale Geografie en Planologie;
- is in staat sociaalgeografisch en planologisch denken op creatieve, kritische en passende wijze toe te passen in specifieke probleemsituaties binnen een specifieke tijdruimtecontext;
- is in staat om zijn/haar kennis, inzicht en vaardigheden in overeenstemming met criteria van intellectuele integriteit toe te passen in relevante beroepspraktijken dan wel in een verwante masteropleiding en daarbij probleemoplossend te werk te gaan.

Dublin descriptor **Oordeelsvorming**

Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten

- is in staat om op een wijze die binnen het domein Sociale Geografie en Planologie gebruikelijk is relevante gegevens te verzamelen, bewerken en interpreteren en er over te rapporteren gebaseerd op het afwegen van maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten;
- is in staat effectief data te verzamelen onder andere door veldwerk uit te voeren (rekening houdend met ethische aspecten), kan uiteenlopende vormen van data (statistische gegevens, survey data, interviews, geschreven teksten, kaarten en andere visualiseringen) analyseren en interpreteren en zich op basis daarvan een oordeel vormen over binnen het domein relevante vraagstukken;
- is in staat uiteenlopende gezichtspunten, argumenten en kennisbronnen te onderkennen, kritisch te beoordelen en te synthetiseren in het oplossen van sociale, ruimtelijke en ontwerp-vraagstukken.

Dublin descriptor **Communicatie**

Is in staat informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten

- is in staat informatie, kennis, ideeën en oplossingen die voortkomen uit wetenschappelijke en professionele activiteiten op het gebied van het domein Sociale Geografie en Planologie mondeling, schriftelijk en visueel over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten en/of niet-specialisten;
- is in staat input van anderen en de uitkomsten van debat met anderen op te nemen en te integreren in het eigen werk.

Dublin descriptor **Leervaardigheden**

Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan

- is in staat om effectief en efficiënt de voor een bepaald probleem relevante informatie te verzamelen en te beoordelen;
- bezit de leervaardigheden om zelfstandig vanuit een integrale benadering effectief en verantwoordelijk te werken in een team van deskundigen met verschillende expertise;
- bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn voor het succesvol volbrengen van een masteropleiding.

Kwalificaties bachelor opleidingen

Voor het bereiken van bovengenoemde eindkwalificaties mag van de bacheloropleidingen worden verwacht dat zij:

- studenten introduceren in de voornaamste historische en actuele inzichten en ontwikkelingen binnen het domein Sociale Geografie en Planologie;
- studenten kennis laten maken met de voornaamste theoretische en methodologische grondslagen van dit domein;
- als sluitstuk van de bacheloropleiding van studenten vragen om onder begeleiding een onderzoek op te zetten en uit toe voeren waarin hij/zij in een individueel werkstuk kan laten zien dat hij/zij de kennis en vaardigheden heeft verworven die van een bachelor mag worden verwacht;
- studenten voldoende en relevante keuzemogelijkheden bieden bij de inrichting van hun studie, in het bijzonder waar het gaat om de overgang van bachelor- naar masteropleiding;

- studenten een stimulerende en doeltreffende leeromgeving bieden met mogelijkheden tot veldwerk, excursies en praktijkleersituaties, met zelfwerkzaamheid en daarop aansluitende onderwijsvormen, met aansprekend onderwijsmateriaal, materiële voorzieningen en gebruik van hedendaagse ICT-voorzieningen waaronder GIS, en met een inspirerende en activerende rol van de docent;
- studenten een helder beeld geven van de mogelijkheden tot vervolgopleiding en de latere beroepspraktijk;
- studenten een adequaat systeem van studieloopbaanbegeleiding bieden;
- een goed functionerend systeem van interne kwaliteitszorg onderhouden;
- voldoende verwevenheid tussen onderwijs en onderzoek bieden;
- een goed personeelsbeleid voeren, inclusief functioneringsgesprekken, deskundigheidsbevordering en een gelijkwaardige rol van onderwijs en onderzoek in het carrièreperspectief van stafleden.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

K. De afgestudeerde beschikt over kennis en inzicht met betrekking tot:

1. de belangrijkste kwantitatieve en kwalitatieve methoden van sociaal wetenschappelijk onderzoek;
2. de normatieve en ethische aspecten van de vakbeoefening;
3. de ruimtelijke dimensies van milieuproblematiek, in het bijzonder klimaatverandering;
4. de essentiële neoklassieke en alternatieve verklaringen voor ruimtelijke patronen;
5. tenminste één niet-Nederlandse ruimtelijke probleemsituatie of leeromgeving vanuit eigen observatie en participatie;
6. tenminste één specifiek aangeboden specialisatie en daarbinnen onderscheiden probleemvelden, theoretische perspectieven en actuele (ruimtelijke) beleidsdiscussies.

Aanvullend op K 1 t/m 6 voor de afstudeerrichting Sociale Geografie:

1. het centrale begrippenapparaat van de sociaal geograaf;
2. de voornaamste kenmerken van de regionale en thematische geografie;
3. de grote lijnen van de ontwikkeling van de sociaal geografische discipline in relatie tot andere wetenschapsvelden, meer in het bijzonder planologie, economie, sociologie, politieke wetenschappen en milieukunde;
4. de hoofdkenmerken van ruimtelijke differentiatie en specialisatie op verschillende schaalniveaus, maar in het bijzonder in de Nederlandse context;
5. de maatschappelijke context en institutionele structuur waarbinnen sociaal geografische vraagstukken ontstaan, betekenis krijgen en interventies tot stand komen;

Aanvullend op K 1 t/m 6 voor de afstudeerrichting Planologie:

1. het centrale begrippenapparaat van de planoloog;
2. de ontwikkeling van de voornaamste planningsbenaderingen, meer in het bijzonder op het snijvlak van institutionele aspecten van ruimtelijk handelen en benaderingen van ruimtelijke beleids- en planvorming;
3. de historische achtergronden van het vakgebied planologie, meer in het bijzonder over de Nederlandse planningsgeschiedenis;
4. de verwevenheid van de planologiebeoefening met andere disciplines, meer in het bijzonder sociale geografie, economie, recht, bestuurskunde, verkeerskunde, stedenbouw en milieukunde;
5. de grondslagen en methoden en technieken van ruimtelijke analyse en planvorming, waaronder het genereren van alternatieven/scenario's, evaluatiemethoden en ruimtelijke effectanalyse;
6. de belangrijkste beleidsanalytische modellen om beleids/planningsprocessen en beleidsdocumenten kritisch te kunnen interpreteren en deconstrueren;
7. de elementaire beginselen van het Nederlandse en Europese rechtstelsel en het Nederlandse ruimtelijke ordeningsrecht.

T. De student kan de verworven kennis en inzichten toepassen en beschikt daartoe over de volgende cognitieve en/of professionele vaardigheden:

1. onder begeleiding een vakinhoudelijk onderzoek opzetten, uitvoeren, daarover systematisch rapporteren en op wetenschappelijk verantwoorde wijze conclusies trekken;
2. via voorstellen tot ruimtelijke beleids- en planvorming bijdragen aan de oplossing van ruimtelijke vraagstukken;
3. eenvoudige kaarten maken met behulp van cartografische technieken, waaronder eenvoudige GIS toepassingen;

4. vaardigheden die onmisbaar zijn bij de beroepsuitoefening en/of vervolgstudie, waaronder een goede (passieve) beheersing van het Engels en een beheersing van relevante ICT-technieken.

Aanvullend op T 1 t/m 4 voor de afstudeerrichting Sociale Geografie:

1. sociaal geografische vraagstukken onderkennen en benoemen;
2. sociaal geografische vraagstukken interpreteren vanuit bestaande theoretische en beleidsmatige inzichten en comparatieve perspectieven;
3. sociaal geografische vraagstukken analyseren met behulp van het begrippenapparaat van de discipline en dat van aanpalende disciplines;
4. theoretische en beleidsmatige analyses van sociaal-geografische vraagstukken op waarde schatten.

Aanvullend op T1 t/m 4 voor de afstudeerrichting Planologie:

1. planologische vraagstukken onderkennen en benoemen;
2. planologische vraagstukken interpreteren in het licht van bestaande theoretische en beleidsmatige inzichten en comparatieve perspectieven;
3. planologische vraagstukken analyseren met behulp van het begrippenapparaat van de planologie en dat van aanpalende disciplines;
4. theoretische en beleidsmatige analyses van planologische vraagstukken op waarde schatten.

O. Op het terrein van oordeelsvorming kan de student:

1. het (ruimtelijk) gedrag van onderscheiden actoren interpreteren vanuit hun maatschappelijke belangen en posities;
2. kritisch reflecteren over theoretische en beleidsmatige analyses, interpretaties en aanpakken van sociaal geografische en planologische vraagstukken.

Aanvullend op O 1 en 2 voor de afstudeerrichting Planologie:

3. de verschillende rollen van de planoloog in het ruimtelijke beleids- en planproces onderkennen.

C. De student beschikt over de volgende communicatieve vaardigheden:

1. een heldere en correcte wijze van schriftelijk rapporteren;
2. een adequate mondelinge uitdrukkingsvaardigheid en beheersing van relevante presentatietechnieken;
3. vaardigheden om actief deel te nemen aan discussies op het terrein van het vakgebied;
4. vaardigheden om in teamverband te werken.

L. De student heeft de leervaardigheden verworven:

1. om zelfstandig relevant bronnenmateriaal op te sporen, aan te wenden en kritisch te beoordelen;
2. om op professionele wijze junior posities voor sociaal geografen of planologen op de arbeidsmarkt te kunnen bekleden;
3. om door te kunnen stromen naar een studie op masterniveau.

Bijlage 4: Overzicht van het programma

Bachelor programma Sociale Geografie en Planologie met vier pijlers:

1. Inhoudelijke vakkennis: theorie en empirie
2. Methoden en technieken:
 - a. Kwantitatief, kwalitatief en mixed-method social wetenschappelijk onderzoek
 - b. Planvormende methoden en technieken
3. Integreerende vakken (inhoud en M&T)
4. Academische vaardigheden

Programma in de propedeuse (met dominante pijler per vak)

Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 5	Blok 6
Inleiding Sociale Geografie 6 EC	Milieu, Klimaat en Ruimtelijke Dynamiek 6 EC		Ruimte en Economie 6 EC	Inleiding in de Sociale Wetenschap 6 EC	Ruimtelijk Programmeren en Ontwerp 6 EC
<i>Schrijflint</i>			<i>Schrijflint</i>		
Inleiding Planologie 6 EC	Methoden en Technieken van Ruimtelijk Onderzoek; 12 EC		Mondialisering en Stedelijke Ontwikkeling (SG) of Recht, Grondbeleid en Vastgoedontwikkeling (PL); 12 EC		

Afstudeerrichting Sociale Geografie (met dominante pijler per vak)

Jaar 2 – semester 1			Jaar 2 – semester 2		
Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 5	Blok 6
Geografie als Wetenschap 6 EC	Ruimtelijk Analyseren met GIS 6 EC	Kwalitatieve Methoden van Onderzoek 6 EC	Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 6 EC	Leeronderzoek Sociale Geografie 12 EC	
Basisspecialisatievak 12 EC			Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2*6 EC		

Jaar 3 – semester 1		Jaar 3 – semester 2	
Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2* 6 EC	Buitenland-onderzoek 6 EC	Bachelor scriptieproject Sociale Geografie* 14 EC	
Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2* 6 EC		M&T 3 ^e jaar Sociale Geografie*; 4 EC	
		Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2*6 EC	

* Vakken worden ook in het eerste semester aangeboden

Afstudeerrichting Planologie (met dominante pijler per vak)

Jaar 2 – semester 1			Jaar 2 – semester 2		
Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 5	Blok 6
Theorie van Ruimtelijke Interventies; 6 EC	Methoden en Technieken van Ruimtelijk Interventies; 6 EC	Kwalitatieve Methoden van Onderzoek 6 EC	Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 6 EC	Ruimtelijk Analyseren met GIS voor Planologie 6 EC	Atelier Gebiedsontwikkeling 6 EC
Basisspecialisatievak 12 EC			Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2*6 EC		

Jaar 3 – semester 1		Jaar 3 – semester 2	
Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2* 6 EC	Buitenland-onderzoek 6 EC	Bachelor scriptieproject Planologie* 14 EC	
Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2* 6 EC		M&T 3 ^e jaar Planologie* 4 EC	
		Vervolgspecialisatie / Vrije keuzeruimte 12 EC of 2*6 EC	

* Vakken worden ook in het eerste semester aangeboden

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Cohortomvang en -samenstelling Bacheloropleiding

Voltijdopleiding						Totaal
Cohort	VWO	HBO prop	HBO	Buitenland	Overig	
05/06	65	5	12	2	16	100
06/07	68	10	12	1	10	101
07/08	91	17	20	0	9	137
08/09	116	4	11	0	26	157
09/10	114	12	23	8	7	164
10/11	114	12	20	3	11	160

* HBO is inclusief de studenten die een schakelprogramma/premaster volgen

Instroom

Cohort	Voorkomen 1 (absoluut)	%		Totaal (absoluut)	%	
	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
05/06	100	65	35	125	66	34
06/07	101	68	32	123	64	36
07/08	137	64	36	181	64	36
08/09	157	59	41	205	56	44
09/10	164	65	35	209	63	37
10/11	160	68	32	204	65	35

Vertrek Bachelorstudenten (vwo-instroom) na 1, 2 en 3 jaar

Cohort	Omvang cohort (absoluut)	% na 1 jaar	% na 2 jaar	% na 3 jaar	Selectiviteit van 1e jaar in %
05/06	65	11	25	23	54
06/07	68	12	28	35	72
07/08	71	23	28	31	96
08/09	116	30	40	42	73
09/10	114	31	*40		
10/11	114	*27			

* Voorlopige cijfers, bron: eigen data SIS, peildatum 23 januari 2013

Bachelorrendement van herinschrijvers

	Omvang herinschrijvingen	% van totale cohort					> 6 jaar	hoop/instelling %
			na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar		
	absoluut	%	%	%	%	%	%	
05/06	58	89	26	57	66	74		
06/07	53	77	19	49	60			
07/08	75	81	20	53				
08/09	81	75	14					
09/10	79	69						
10/11	83	73						

Aantal diploma's per jaar

	04/05	05/06	06/07	07/08	09/10	10/11	11/12*
Totaal	50	75	88	63	72	84	112

*2011/2012: Bron: eigen data, SIS, 17 januari 2013

Gerealiseerde docent-studentratio

De gerealiseerde docent-student ratio van de bachelor Sociale Geografie en Planologie ratio is 1:38, uitgaande van 12.1 fte docenten (onderwijsuren 2011-2012) en 456 ingeschreven studenten.

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

	<i>Hoorcollege</i>	<i>Werkgroep</i>	<i>Zelfstudie</i>	<i>Studie- uren NSE</i>	<i>Respons NSE</i>
	<i>uur</i>	<i>uur</i>	<i>uur</i>	<i>uur</i>	<i>N</i>
1e jaar	6,7	6,7	28,6	28,1	84
2e jaar	6,0	4,0	32,0	27,4	140
3e jaar	2,0	5,4	34,6	27,4	140

Bron: Onderwijsvraag 2011-2012 en NSE (UvA vragen) 2011

Bijlage 6: Bezoekprogramma

Zondag 12 mei

17.00	18.00	Aankomst hotel
18.00	20.00	Startbijeenkomst en bespreken scripties
20.15	22.00	Diner

Maandag 13 mei

09:00	10.00	Management (inhoudelijk verantwoordelijken opleidingen)	Management – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Jochem de Vries – opleidingsdirecteur MSc en BSc • Dr. Johan Post directeur college sociale wetenschappen • Dr. Joos Droogleever Fortuijn – afdelingsvoorzitter • Dr. Stan Majoor – voormalig opleidingsdirecteur BSc • Prof. dr. Edward de Haan – decaan FMG • Prof. dr. Mark Rutgers – directeur graduate school social sciences
10.00	11.00	Inzien documenten	
11.00	11.15	Pauze en voorbespreking gesprekken	
11.15	12.00	Studenten BA Sociale Geografie en Planologie (56838)	Studenten bachelor (met enkele reserve studenten) – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Jate Bleeker • Jesse Spoelstra • Lotte Meijhuis • Miranda Jonker • Paula Dooren • Sannah Nagelkerken • Tim Slierings
12.00	12.45	Docenten BA Sociale Geografie en Planologie (56838)	Docent en bachelor – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. ir. Lia Karsten • Dr. Mirjam Ros-Tonen • Dr. Stan Majoor • Dr. Virginie Mamadouh • Drs. Bas Hissink Muller • Marit de Vries MSc
12:45	13:30	Lunch en intern overleg	
13.30	14.15	Studenten MA Sociale Geografie (66620)	Studenten master sociale geografie – gesprek in het Engels <ul style="list-style-type: none"> • Barend Wind BSc • Catherine Verbeelen BSc • Joris Tieleman BSc • Marlies Thomassen BSc • Wiebke Gossens BSc
14.15	15.00	Docenten MA Sociale Geografie (66620)	Docenten master sociale geografie – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Inge van der Welle • Dr. Karin Pfeffer

			<ul style="list-style-type: none"> • Dr. Pieter Terhorst • Dr. Richard Ronald
15.00	15.15	Pauze en intern overleg	
15.15	16.00	Studenten MA Planologie (66622)	Studenten master planologie – gesprek in het Engels <ul style="list-style-type: none"> • David Pancini BSc • Jeroen Schoonackers BSc • Laurens Higler BSc • Robert Gerritsen BSc • Thomas Postema BSc • Tycho de Haan BSc
16.00	16.45	Docenten MA Planologie (66622)	Docenten master planologie – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Jochem de Vries • Mr. Federico Savini • Prof. dr. ir. Luca Bertolini • Prof. dr. Wilem Salet
16.45	17.30	Alumni Master opleidingen	Alumni – gesprek in het Engels <ul style="list-style-type: none"> • Anne Meijer Msc • Gert-Jan Tabor MSc • Janneke Sinnige MSc • Rowan Arundel MSc • Vincent van Marle MSc
17.30	18.00	Nabespreken en afronden	
18:00	21.00	Diner commissie: commissieoverleg	

Dinsdag 14 mei

9.00	9:30	Voorbespreking gesprekken	
9.30	10.30	Opleidingscommissie	Opleidingscommissie – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Fenne Pinkster • Dr. Jan Markusse • Dr. Virginie Mamadouh • Drs. Nick Smit • Hannah Visser • Jeroen Koning BSc • Shelley Bontje
10.30	10.45	Pauze	
10.45	11.45	Examencommissie +studieadviseurs	Examencommissie en studieadviseur – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Marco Bontje • Drs. Bas Hissink Muller • Jan Stammes • Prof. dr. Sako Musterd • Prof. dr. Willem Salet
11.45	12.15	rondleiding	
12:15	13:15	Lunch en intern overleg / Inloopsprek	
13.15	14.00	Voorbereiden eindgesprek	

14.00	15.00	Eindgesprek management (inhoudelijk en formeel verantwoordelijken opleidingen)	Management – gesprek in het Nederlands <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Jochem de Vries – opleidingsdirecteur MSc en BSc • Dr. Johan Post □ directeur college sociale wetenschappen • Dr. Joos Droogleever Fortuijn – afdelingsvoorzitter • Dr. Stan Majoor – voormalig opleidingsdirecteur BSc • Prof. dr. Edward de Haan – decaan FMG • Prof. dr. Mark Rutgers – directeur graduate school social sciences
15.00	15.15	Pauze en intern overleg	
15.15	17.00	Opstellen voorlopige bevindingen+ Voorbereiden mondelinge rapportage voorzitter	
17:00	17:15	Mondelinge rapportage voorlopig oordeel	
17:15	17:45	Afsluitende borrel	

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

5750288	5884004	5639077
5969042	6139434	6018408
5791995	5652979	6145132
5814243	5935024	5739829

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

Jaar1

- Methoden en Technieken van Ruimtelijk Onderzoek; 12 EC
- Inleiding in de Sociale Wetenschap; 6 EC

Sociale Geografie

Jaar2

- Basisspecialisatievak; 12 EC: Politieke en Economische Geografieën van Mondialisering
- Basisspecialisatievak; 12 EC: Introductory Course International
- Leeronderzoek Sociale Geografie; 12 EC

Jaar3

- Vervolgspecialisatie: Financial Geography 6EC
- Vervolgspecialisatie: Spatial Implications of Environmental Change 12EC

Planologie

Jaar2

- Basisspecialisatievak; 12 EC: Ruimtelijke Planning van Stad en Regio
- Atelier Gebiedsontwikkeling; 6 EC

Jaar3

- Vervolgspecialisatie: Bevolkingsdynamiek en migratie II 6EC
- Vervolgspecialisatie: Cities in Transition 6EC

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

H.F.L. Ottens

PRIVÉ ADRES:

Waldeck Pyramontkade 9

3583 TW Utrecht

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Sociale Geografie en Planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

zie bijlage

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Utrecht

DATUM:

22 april 2013

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

H. van der Wosten

PRIVÉ ADRES:

*J.M. Molenaerplein 6
2102 CE Heemstede*

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Sociale Geografie en Planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Zie bijlage

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN.

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

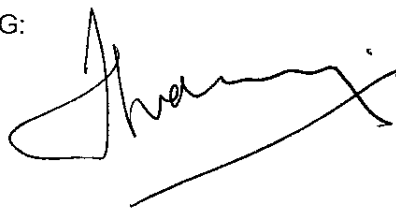
PLAATS:

Heemstede

DATUM:

20.4.2013

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

H. van den Bosch

PRIVÉ ADRES:

Walem 35

6342 PA Walem

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Sociale Geografie en Planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Zie bijlage

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Walem

DATUM:

19 april 2013

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Meunier', is written over a horizontal line. The signature is stylized and cursive.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Wil Zonneveld

PRIVÉ ADRES:

Buiksloterdijk 224
1034 ZG Amsterdam

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Sociale geografie en planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

zie bijlage

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

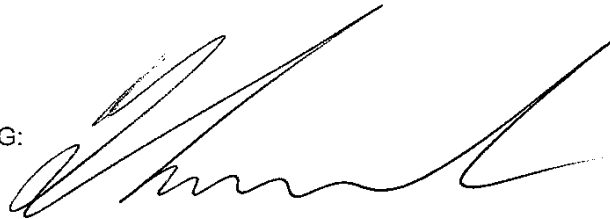
VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 22 april 2019

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Robert Hassink

PRIVÉ ADRES:

Klinkerwisch 60
D-24107 Kiel
Duitsland

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Sociale Geografie en Planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

QANU Utrecht, Nijmegen
Groningen,
UvA Amsterdam

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Utrecht*

DATUM: *22-4-13*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Jilke van't Hof

PRIVÉ ADRES:

Kromme Elleboog 22

6511 ZA Nijmegen

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

BA Sociale Geografie en Planologie

MA Sociale Geografie MA Planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Universiteit van Amsterdam (UvA)

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Nijmegen

DATUM:

21 april 2013

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Chantal Garissen

PRIVÉ ADRES:

De Molensloot 702

6136 GS Sittard

IS ALS ~~BEKROONDIGE~~ / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Cluster Sociale Geografie & Planologie

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Universiteit van Amsterdam, Radboud Universiteit Nijmegen

Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Utrecht

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Utrecht*

DATUM: *11-2-2013*

HANDTEKENING:

Naam	UvA	RU	RUG	UU
Prof. Dr. H.F.L. (Henk) Ottens	x	x	x	x
Prof. Dr. H. H. (Herman) van der Wusten	x	x	x	x
Prof. Dr. W.A.M. (Wil) Zonneveld	x	x	x	x
Prof. Dr. H. M. J. (Herman) Van den Bosch	x	x	x	x
Prof. Dr. R. (Robert) Hassink	x	x	x	x
Prof. Dr. A.J. (Ton) Dietz		x		x
M. (Madelon) Post, BSc		x	x	x
J. (Jikke) van 't Hof, BSc	x			